Štev. 133 V Trstu, v torek, dne 16. junija 1914 Letnik XXXIX

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.
Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.
Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24·—
za pol leta . . . . . „ 12·—
za tri mesece . . . . . „ 6·—
Za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 5·20
za pol leta . . . . . „ 2·60

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti" za Primorsko

„V edinosti je moč!"

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.
Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . *mm* po 10 vin.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . *mm* po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 5·—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2·—
Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.
Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in tožbe se v Trstu.
Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

Vstaši naskakujejo Drač. - Mesto pred padcem. - Strahovite izgube na obeh straneh.

Knezova rodbina na italijanski križarki. - Junaška smrt poveljnika knezovih čet, polkovnika Thompsona.

RIM 15. (Kor.) Agenzia Stefani poroča: Poslanik Aliotti brzojavlja danes iz Drača: **Vstaši so napadli danes ob 4 zjutraj mesto na treh krajih. Ob 6 zjutraj je padel polkovnik Thompson. Mornarji bodo branili samo poslaništva in knezovo palačo. V prvem hipu se je mislilo, da je mesto izgubljeno in da mora pasti v roke vstašem, pozneje pa so se razmere nekoliko spremenile in upati je, da se bo mesto rešilo.**

RIM 15. (Kor.) »Agenzia Stefani« poroča iz Drača ob 1.26 popoldne: **Boj se nadaljuje. Polkovnik Thompson, ki je šel danes zjutraj k prednjim stražam, je bil ustreljen.**

DRAČ 15. (Kor.) **Obrambo mesta vodi sedaj knez Viljem.**

PARIZ 15. (Kor.) **Križarka »Edgar Quinet« je dobila ukaz, da naj odpluje takoj v Drač.**

DUNAJ 15. (Izv.) **Po poročilih, ki so došla popoldne in zvečer iz Drača, je tamkaj položaj silno obupen. Knez ima na razpolago samo 800 Malisorov, nekaj orožnikov in par prostovoljcev. Pri topovih pomagajo avstrijski in nemški artilerijski častniki, ki fungirajo kot knezovi častniki. Ko so se proti jutru okoli 4 navalili vstaši v dveh strani proti mestu, je nastala v Draču med prebivalstvom strahovita panika. Prebivalstvo je v obupu bežalo na vse strani in hitelo na vojne ladje, iskajoč tamkaj zavetišča. Boj je trajal do 6 zjutraj in je izgubilo v njem svoje življenje razven polkovnika Thompsona še več drugih nizozemskih častnikov. Ob 8 dopoldne so vstaši nato naskok obnovili in se z vso silo navalili namesto. S pomočjo mitraljez in novih topov, ki so jih takoj spravili v dobre pozicije, se je Wiedovim četam posrečilo tekom 3 ur ustaviti boj. Vstaši so se nato v dveh velikanskih masah utaborili tik pod Dračem, očividno z namenom, da ponoči zopet obnove napad na mesto. Število vstašev se ceni na 7.000. Kakor se poroča, so izgube na obeh straneh naravnost velikanske, vendar pa imajo vstaši še večje kakor čete kneza Viljema.**

Drač pred padcem.

RIM 15. (Kor.) »Agenzia Stefani« poroča ob 4 iz Drača: **Zavladal je hipen mir. Iz mesta se vidite dve velikanski masi vstašev in sicer prav blizo, ki grozita vdreti v mesto in ga oropati in opustošiti. Napad se bo izvršil brzkone že ponoči. Število mrtvih in ranjenih v mestu je zelo veliko. Knez je prosil za pomoč Miridite iz Alezije. Italijanska zbornica. — Položaj v Albaniji.**

Vstaši že zavzeli Drač?

RIM 15. (Izv.) **Zvečer so se razširile po mestu senzacijonelne vesti. »Giornale d' Italia« prinaša iz Drača sledeče poročilo: Dogodki v Albaniji postajajo tragični. Vstaši so, kakor se kaže, že v posesti Drača. V boju, ki se je vršil na obeh straneh z divjo silovitostjo, je padlo na stotine ljudi. Konečno so mohamedanski vstaši na več točkah udrli v mesto, kjer se je pričelo nato med njimi in knezovimi četami pravo mesarsko klanje. Vladne čete so bile povsod pobite, vstaši so že v posesti mesta in knez Viljem se je komaj rešil s svojo rodbino na italijansko križarko. Italijanske in avstrijske vojne ladje, ki so usidrane v luki, niso posegle v boj, in avstrijske in italijanske mornariške čete so se omejile le na obrambo knezove palače in poslaništev.**

DUNAJ 15. (Izv.) **Po naših informacijah, ki smo jih dobili ponoči iz Rima, se vesti o begu kneza Viljema in zavzetju Drača od strani vstašev, uradno še ne potrjujejo. Smatra pa se za verjetno, da je knez že spravil svojo soprogo in otroke na varno, sam pa še vztraja v mestu. V uradnih rimskih krogih se zvečer zatrjuje, da upanje še ni izgubljeno in da se bo knez Wied kljub obupnemu položaju mogoče vendarle še vzdržal v mestu.**

Junaška smrt polkovnika Thompsona.

RIM 15. (Izv.) **Poročila, ki so došla semkaj o padcu polkovnika Thompsona, poročajo sledeče podrobnosti: Polkovnik Thompson je postal žrtev strahopetnosti Malisorov. Hotel je takoj pričeti z energično ofenzivo na vsej črti, toda Malisori so mu odpovedali pokorščino in se niso hoteli ganiti iz dobro utrjenih okopov. Polkovnik Thompson je nato ves divji in razkačen zgrabil za svojo sablјo, skočil izza okopa in pozval vladne vojake, naj gredo za njim. A zaman. Par hipov pozneje ga je že zadela vstaška krogla naravnost v čelo. Thompson se je zgrudil na mestu mrtev na tla. Sploh se Malisori, kakor se zatrjuje, drže jako slabo. Dosedaj so Malisori edina glavna opora kneza.**

Italijani zopet hujskajo.

DUNAJ 15. (Izv.) »Zeit« poroča iz Drača: V Lješ sta prispela dva italijanska častnika in pa italijanski poslanec Foscari, ki hujskajo Miridite, naj nikar ne gredo knezu na pomoč.

Konferenca pri Greyu.

LONDON 15. (Izv.) Francoski, avstrijski in ruski poslanik so danes popoldne imeli konferenco z zunanjim ministrom sirom Edvardom Greyjem. Na konferenci se je razpravljalo o najnovejših dogodkih v Albaniji.

Italijanska zbornica in položaj v Albaniji.

RIM 15. (Kor.) Poslanec Galli je zahteval v današnji seji poslanske zbornice natančno pojasnilo o položaju v Albaniji. Minister Di San Giuliano je odgovoril, da se je pred kratkim položaj kneza in albanske vlade že izboljšal. Toda to izboljšanje je bilo le navidezno. Sledil je nenadni in odločilni napad na Drač. Albanska vlada je bila pripravljena tati Italiji popolno zdoščenje za slučaj, ki vsled Thomsonovega odpora še ni bil urejen. Vlada je poslala zaradi tega v Albanijo poslanika barona Aliottija. Glede sedanjega položaja pravi Di San Giuliano, **da bodo branili italijanski in avstrijski mornarji samo knezovo rezidenco in poslaništva.** Jutri pričakujejo v Draču neko angleško vojno ladjo. V kratkem prideta tudi ena francoska in ena ruska vojna ladja. Naša eskadra je pripravljena v Jakinu in čaka in povelje, da odpluje pred Drač. **Zagotavljam** pa, je končal Di San Giuliano svoj odgovor, **da bo italijanska vlada že poskrbela, da ne bodo italijanski interesi prav nič oškodovani, naj se zgodi tam kar hoče. Med potekom in razvojem dogodkov naj se zadržita parlament in vlada mirno in naj zasledujeta dogodke v Albaniji z največjo mirnostjo, hladnokrvnostjo in odločnostjo.**

Grško-turška kriza.

Položaj poostren.

DUNAJ 15. (Izv.) Diplomatični krogi presojajo položaj kot skrajno resen. Zatrjuje se, da je Grška trdno odločena, razbistriti položaj že v najkrajšem času in definitivno razrešiti odnošaje med obema državama, dokler ima še Grška na morju premoč nad Turčijo. Čisto izključeno je, da bi zamogla sedanja nesigurna situacija trajati še dolgo, pač pa je že v kratkem pričakovati odločitve.

Beg azijskih Grkov.

ATENE 15. (Kor.) Neki ameriški parnik je pripeljal v Samos iz Agrilije 2000 grških begunov večinoma žensk in otrok. Dva tisoč grških begunov se je odpeljalo na Kjos. Te dni pričakujejo v Samosu še drug ameriški parnik, ki tudi vozi grške begune, katerih stanje je brezupno, ker so jih Turki popolnoma oropali in skoro do nagega slekli. Begunі pripovedujejo, **da sta se dve jadrnici z več sto grškimi begunі potopili.** Iz neke vasi so odvedli Turki nad 50 najlepših deklet, katere so onečastili in jih nato poklali. Tudi v okolici Alatsiton so poklali Turki več grških žena in deklet. V Ephesu so pozvali Turki Grke, da naj nemudoma zapuste svoje hiše.

CARIGRAD 15. (Kor.) Turško časopisje brani Turke in zagovarja njihova nasilstva. Glede zatiranja Grkov opozarjajo na ravnanje s Turki v grški Macedoniji. »Tanin« trdi, da bi vojna ne prinesla Grški nobene koristi. — »Tasvir-i-Ef« ki presoja položaj mirno in ne veruje v vojno, ker za njo ni pravega povoda in ki bi imela edino posledico da se zapro za obe državi Dardanele. Venizelos je napravil veliko napako ker se je zvezal s Slovani in preganjal z njimi vred Mohamedance in s tem onemogočil obstoj Grkov v Mali Aziji.

ATENE 15. (Kor.) Agen. d' Athene poroča: Turški notranji minister Talaat beg je izvršil preiskavo glede preganjanja Grkov v Aivali in je predložil porti tozadevno poročilo. V tem poročilu pravi Tallaat beg, da mu je grški konzul sam rekel, da niso resnične vesti, da se udeležujejo napadov in vodijo roparske bande turški častniki. Tozadevno poročamo iz popolnoma zanesljivega vira, da je ta trditev neresnična. Grški konzul je izjavil Talaat begu ravno nasprotno, namreč da se udeležujejo turški častniki in vojaki preganjanja Grkov in oneščaščajo žene in dekleta. Mesto Aivali je ušlo usodi, ki je doletela celo okolico. Tudi Edremid in okolica, kjer vladajo glasom poročila Talaat bega popolnoma normalne razmere, sta prazna in so pregnali Turki skoro vse Grke, ki so pobegnili večinoma v Mytilene.

ATENE 15. (Kor.) Autentično se poroča iz Mytilen, da je prišel tja zastopnik francoskega generalnega konzulata, Belhone, ki je imel nalogo preiskati razmere v Mali Aziji. Belhome je rešil v Phokiji 600 begunov, ki jih je poslal v Mytilene. Tja sta prišla tudi dva angleška zastopnika. Vsi trije so konstatirali na več krajih nasilne poboje, našli več mrtvecev (tudi več žensk in otrok), ranjencev in napol požgane vasi in sela s cerkvami in šolami vred.

Turške torpedovke ustavljajo grške begunce.

DUNAJ 15. (Izv.) Oficijozna »Wiener Allgemeine Zeitung« poroča, da je grška vlada obvestila svojega zastopnika v Carigradu, da sta se pri tru Karaburu ustavila dva turška torpedna čolna, ki sta preprečila vkrcavanje grških beguncev, ki so hoteli pobegniti na otok Mitilene. Torpedovki sta ostali na licu mesta toliko časa, dokler niso dospele turške tolpe, ki so priredile potem med grškimi begunci strašen pokolj. Po pokolju ste torpedovki odpluli. Grška vlada je naročila svojemu poslaniku, naj najostreje protestira proti temu dogodku. »Wiener Allgemeine Zeitung« poudarja, da so v Atenah splošno prepričani, da pride do vojne.

Srbija in grško - turška kriza.

BELGRAD 15. (Izv.) Pod predsedstvom kralja Petra se je vršila danes izredna seja ministrskega sveta, ki se pečal z vprašanjem, kako stališče naj zavzame Srbija v slučaju grško - turške vojne. Sklenjeno je bilo, da se počaka na nadaljni razvoj dogodkov. Z ozirom na kritični mednarodni politični položaj skupščina ne bo razpuščena.

Grške ladje se vračajo v domovino.

BUKAREŠT 15. (Izv.) Vse grške ladje, ki se nahajajo v Črnem morju in na Donavi, so bile telegrafično pozvane, naj se vrnejo domov. Grški rezervisti, ki se nahajajo na Rumunskem, so bili poklicani pod orožje.

Spopad med grško in turško topničarko.

LONDON 15. (Izv.) Listi poročajo: V bližini otoka Kios je prišlo do spopada med neko turško in grško topničarko. Izid boja še ni znan.

Sestanek carja in kralja Karla v Konstanci.

Napitnica kralja Karola.

KONSTANCA 14. (Kor.) Agen. Tel. Roumaine poroča: Povodom slavnostnega obeda je govoril kralj Karol sledečo napitnico: Z odkritosrčnim veseljem pozdravljam prihod vašega veličanstva na romunskih tleh, prihod cesarice in rodbine, ki ste jo pripeljali. V tem srečnem dogodljaju vidimo zopet nov dokaz prijateljstva, katero nam je Vaše veličanstvo že več let tako prisrčno izkazovalo. Spomin na tako lep in prisrčen sprejem, katerega ste mi pripravili povodom mojega potovanja v Rusijo, mi ostane neizbrisljiv. Tako tudi ne bom pozabil obiska carskega brodovja v Kostanci, kakor tudi ne obiska velikega kneza Nikolaja Mihajloviča, ki mi je izročil maršalsko palico **ruske armade** v spomin na naše vojaško **bratstvo**, ki se je utrdilo na bolgarskih bojiščih pod slavno vlado vašega vzvišenega in nepozabljivega starega očeta. Te dragocene zastave interesov in simpatij morejo vzbuditi v srcih vseh Romunov posebno pa v mojem samo najprisrčnejšo zahvalo in morejo v prvi vrsti tako srečno ustvarjene odlične odnošaje med ruskim carstvom in mojo deželo le še utrditi. Plemenita in velikodušna inicijativa, s katero ste ustvarili konferenco v Haagu, mi najsigurneje jamči, da se bodo cenile zasluge ki si jih je pridobila Romunska za ohranitev evropskega miru za časa dogodkov, ki so se odigravali v zadnjih letih. Stalni in nespremenljivi cilj Romunije je pripomoči, da se ohrani s stabilnim ravnotežjem in s prisrčnimi odnošaji do vseh teh držav blagodejni mir, ker edino le ta omogoči, da se doseže ono blagostanje, katero te države žele. Iz vsega srca pozdravljam vaš prihod in se zahvaljujem za dobrohotno pozornost do moje dežele, ki se bo tesno pridružila vroči želji, da želim srečo vam, vaši vzvišeni rodbini, blagostanje vašemu velikemu cesarstvu in vaši hrabri armadi, s katero nas združujejo tako dragi spomini. Živel car Nikolaj, živela carica Aleksandra Feodorovna.

Odgovor carja.

KONSTANCA 15. (Kor.) Na napitnico kralja Karla je odgovoril car Nikolaj sledeče: Globoko so me ganile prisrčne besede s katerimi ste nas tako blagohotno pozdravili na romunskih tleh. Opiraje se na tradicije prijateljstva, ki je vedno združevalo naše dežele, **se bodo vezi, ki nas medsebojno vežejo, še ožje sklenile vsled skupnih častnih spominov in vsled odkritosrčnega osebnega prijateljstva.** Srečen sem danes, ko se mi je izpolnila srčna želja, katero sem že dolgo gojil namreč da vam glasno in v vaši lastni deželi izražam prisrčno prijateljstvo, katero gojim do vas. Pod vašim vladarstvom se je Romunska visoko dvignila in se je zelo razvila. Nikjer se ne sprejmejo ti doseženi uspehi z večjim veseljem in zadoščenjem kot v Rusiji, kjer smo od nekdaj navajeni, da se živahno zavzemajo za usodo in življenje naših sosednih verskih tovarišev. **In ta poteza simpatije naklanja naša srca k našim romunskim prijateljem.** Vaše kraljevo veličanstvo, princ in princezinja romunska ste se o tem lahko osebno prepričali povodom obiska, ki ste nam ga napravili in ki nam je pripravil tako izredno veselje. Opirajoč se na medsebojne simpatije obeh narodov odgovarja prijateljstvo Romunske in Rusije obenem najbolj zgodovinskim tradicijam in interesom obeh sosednih dežel. V tej skupnosti interesov uvidevam rad novo jamstvo za srečen razvoj naših odnošajev, našega prijateljstva in sporazuma med sosedi. Spominjali ste se blagodejnega vpliva miroljubne politike. Prav s posebnim veseljem izražam priznanje tozadevnemu vplivu, ki ga je povzročila Romunija pod modrim vodstvom svojega kralja. Za vaše delo za ohranitev miru ste si pridobili hvaležnost vseh narodov in ste obenem visoko povzdignili ugled vaše dežele. V nadi, da ne bo nič kalilo mirnega razvoja vaše dežele, dvignem čašo na zdravje vašega veličanstva, na zdravje kraljice, cele kraljeve rodbine in na zdravje junaške romunske armade, katere lepe polke sem z odkritim zadovoljstvom občudoval in pri kateri sem šef 15. polka Roshiori, kar si štejem v čast. Živel kralj! Živela kraljica!

BUKAREŠT 15. (Izv.) Listi zatrjujejo, da sta se car in kralj Karel razgovarjala tudi o grško-turški krizi in o komplikacijah, ki nastanejo lahko iz tega položaja. Kakor se zatrjuje, pride koncem prihodnjega tedna grški kralj s prestolonaslednikom v Bukarešt, kjer se bo vršila zaroka grškega prestolonaslednika s princezinjo Elizabeto, a to le pod pogojem, da se do takrat razjasni položaj.

Dr. Rybář na Dunaju.

DUNAJ 15. (Izv.) **Danes je prispel semkaj drž. posl. dr. Rybář in konferiral na raznih ministrstvih o raznih aktuelnih vprašanjih. Dr. Rybář ostane še par dni na Dunaju.**

Ogrska opozicija zopet na delu.

BUDIMPEŠTA 15. (Kor.) Predsedniški svet neodvisne stranke je sklenil na današnji seji, katere sta se udeležila tudi grof Andrassy kot zastopnik ustavne stranke in Stefan Rakovszky kot zastopnik ljudske stranke, da se bo opozicija od sedaj naprej udeleževala sej državnega zbora.

Srbska skupščina.

Sprejeti izredni vojaški krediti.

BELGRAD 15. (Kor.) Skupščina je sprejela v zadnji seji zakonsko predlogo glede izrednega vojaškega kredita v znesku 122,800.000 din. za podaljšanje aktivne vojaške službe na eno leto za one, ki uživajo pravico do skrajšanja službe.

Srbska skupščina in grško - turški spor.

BELGRAD 15. (Kor.) Srbska skupščina, ki bi morala biti danes razpuščena, je bila vsled položaja, ki se je razvil iz konflikta med Grško in Turčijo, samo odgodena. V vladnih krogih se širi mnenje, da se bo grško - turški spor rešil mirnim potom.

Odstop škofa Drhobeczkyja.

BUDIMPEŠTA 15. (Kor.) Z ozirom na vesti, da bo kriški škof Drhobeczky odstopil izjavlja škof, da so te vesti neresnične in da so nastale vsled tega, ker je prosil škof papeža, da bi se mu dodelil koadjutor in da je bil izbran za to mesto grško - katoliški škof Njaradi v Zagrebu.

Kriza v graškem občinskem svetu.

GRADEC 15. (Kor.) Župan dr. pl. Fleischhacker je izjavil meščanskemu klubu, da bo rešil še nekaj tekočih zadev in nato odstopil. Meščanski klub je odgovoril temu obvestilu z naznanilom, da odložе mandate vsi člani (17) meščanskega kluba.

Volitve v Milanu.

RIM 15. (Kor.) Po do sedaj znanem uspehu administrativne volitve v Milanu na podlagi splošne volilne pravice so dobili socijalistični kandidatje (64) 33.000 glasov, konstitucijonalisti, katerih je 16, pa 30.000 glasov. Konstitucijonalci so zmagali v 6, socijalisti pa v 26 volitvenih okrajih.

RIM 15. (Kor.) V Rimu je prodrla skupna lista ustavne stranke 44 kandidatov in katoliške stranke 20 kandidatov.

Velika nesreča pri zgradbi železniškega predora.

BRUEGG 15. (Kor.) Na železniški progi Brügg—Dürlingen se je podsul neki železniški predor o času, ko so delali v njem delavci. Zasulo je veliko število delavcev, koliko, se pa dozdaj še ne ve. Dela v predoru so bila silno težka vsled mehkih tal. Ne ve se, ali bo mogoče rešiti delavce še žive. Dosedaj so izkopali samo 1 mrtvega delavca.

Mestni svet tržaški.

Podrobna razprava o občinskem proračunu. — Efekten nastop mestnega svetovalca dr. Wilfana.

Takoj po prečitanju zapisnika zadnje seje, je župan otvoril podrobno razpravo. Posamezne točke proračuna, kakor prečitane, magistratne in finančne komisije, so bile sprejete brez debate, v kolikor ni bilo kakega ugovora.

Pri poglavju centralne oblasti je glede kredita za magistratne uradnike priporočal svet. dr. Wilfan, da bi morali vsaj oni uradniki, ki prihajajo v stike s strankami, poznati slovenski jezik. Ob priliki reforme magistratnega uradništva, naj se upošteva to priporočilo. Župan je obljubil, da se vzame to priporočilo na zapisnik.

Glede »capovil« predlaga magistrat sporazumno s finančno komisijo, da se nekateri kapovile odpravijo, a v ostalem naj se v drugi grupaciji reformirajo plače. Svet. dr. Slavik soglaša sicer s tema predlogoma, ali ta reforma ni zadostna. Provizoričnost teh funkcijonarjev ovira njih poslovanje. Gledajo le, da zadovoljujejo gospodarje, ki jih plačajo, v strahu, da bi jih ne odpustili. Ne poslujejo objektivno in ne za javno blaginjo, ampak vedno imajo pred očmi le politiko stranke. To ustanovo treba reformirati tudi v tem pogledu. Povrniti bi se morali k staremu običaju, ko so volilci volili vaške župane. Ti bi morali biti zaupniki ljudstva in posredovalci med njim in magistratom. Navadno pa so nasprotniki ljudstva. Če bi bili voljeni, bi bilo tu tudi zaupanje in služba bi se bolje vršila. Magistrat pa izbira najmanje priljubljene. Zlasti pa je treba stabilnosti, da se ne bodo vedno bali odpuščenja. Ali naj se torej sistemizirajo stabilna mesta, ali pa naj se vsaj imenujejo za daljši čas. Predlaga torej, naj se akt vrne magistratu, ki naj predlaga reforme v tem pogledu.

Župan zatrja, da mestni odbor postopa pri imenovanju povsem objektivno.

Svet. dr. Slavik: Potem pa je v izberi zelo nesrečen.

Predlog Slavikov je padel, ker so glasovali zanj samo Slovenci in socijalisti.

Sprejet je bil predlog, da se odpravijo kapovile v Banah, Gropadi in na Kontovelju in se pridružijo Bane Opčinam, Gropada Trebčem in Kontovelj Proseku.

Svet. dr. Wilfan ne more razumeti, kako je to, da se tako dobri in objektivni funkcijonarji nameščajo le od šest do šest mesecev. Stvar ni dovolj preštudirana. Predlaga se nekaj le zato, da ostane vse pri starem. Dosedanji način je zastarel. Vsaj glede stalnosti naj se akt vrne magistratu.

Podžupan Doria nima nič proti temu predlogu. Sprejet je bil nato predlog Wilfan-Doria.

O občinskem uradu za nameščanja se je vnela debata. Svet. Puecher je zahteval, naj se razpravlja še tekom proračunske razprave o tem bodočem uradu. Župan je izjavil, da se obvezuje, da bo stavil stvar na dnevni red takoj po proračunski razpravi. — Predlog Puecherjev je bil odbit. (Vskliki na galeriji. Župan je dal dotičnika odstraniti).

Pri točki »popravljanje in vzdrževanje javnih ur« je svet. Sancin opozarjal na uro v Škednju, ki vedno stoji.

Občinski davek na večjo vrednost nepremičnin se zviša na 100.000 K.

Svet. dr. Wilfan: Tiskovine davčnega urada naj bi bile prirejene tudi slovensko. To je elementarna zahteva. Priporoča torej. Župan obljublja, da se to priporočilo vzame na zapisnik.

O šolnini na srednjih šolah se je oglasil k besedi svet. dr. Wilfan, rekši, da je ves zistem nedemokratičen. Pouk naj bo pristopen vsem slojem. Uvedenje teh taks je obsojati s principijalnega

Svet. Ara je naglašal, da na srednjih občinskih šolah znaša šolnina 60, na dr-

žavnih 80 K. Ta zadevlje le take učence, ki morejo plačati, in bo služila v odpravo raznih nedostatnosti na ljudskih šolah.

Svet. dr. Wilfan je naglašal, da je že ob priliki prejšnjih proračunov preciziral stališče slovenske manjšine in povedal vzroke, zakaj le-ta ne more glasovati za proračun o srednjem šolstvu. Srednje šolstvo bi morala vzdrževati država. Tako je v drugih pokrajinah in tako bi moralo biti tudi pri nas. Doslej vzdržuje vlaad v Trstu srednje šole le z nemškim učnim jezikom, nič pa ne trosi ne za italijansko, ne za slovensko srednje šolstvo. To moramo obsojati. Ker pa se je v dokaz, da Slovenci sami ne žele srednjih šol, navajalo, da slovenski starši pošiljajo svoje otroke v nemške šole, naglaša, da je tudi mnogo italijanskih staršev, ki pošiljajo svoje otroke v nemške državne šole. Ta argument poudarja zato, da se ne bodo obsojali Slovenci. Znano je pa, da je država hotela podržaviti tržaške italijanske srednje šole, in je bila tozadevna pogodba blizu perfektna. Ali potem se je vlada premislila in je odstopila od te namere. Občini pa je dolžnost, da zahteva nepreklicno od vlade, naj stori svojo dolžnost in naj ustanovi potrebne italijanske in slovenske srednje šole. In če že hoče, naj vzdržuje tudi nemške, dasi troški za te niso v nobenem razmerju s številom Nemcev. Občina se ne sme kazati zadovoljna s tem postopanjem vlade, kakor s pretekstom za vzdržavanje občinskih srednjih šol z izključno italijanskim učnim jezikom. Dokler pa vlada noče vršiti te svoje dolžnosti, mora občina skrbeti za obe narodnosti. Ne pa, da toliko trosi za eno stran, za drugo pa nič. To ne odgovarja nje moralnim dolžnostim, niti ne dolžnostim, ki jih ima občina tudi do slovenskega dela prebivalstva. Slovenskih učencev je toliko, da bi napolnili celo gimnazijo in še s paralelkami. In če bi imeli mi svojo gimnazijo, bi to število gotovo še narastlo. Tako pa imamo le pripravnico za dečke, ki hočejo prestopiti na nemško gimnazijo. To je sramota, to je škandal, da se naša mladina sili v prestop v nemško srednjo šolo in da se mora šele učiti učnega jezika te šole. Če bi gospodje iz večine za moment pozabili, da smo si politični nasprotniki, bi morali priznati, da nam delajo veliko krivico. Vsaj slovenske paralelke naj bi ustanovili na občinski gimnaziji. In če že nočejo prav nič storiti za mestne Slovence, naj bi vsaj okoličanski mladini odprli pristop v občinsko gimnazijo. Vsaj nekatere materije in vsaj v nižjih razredih naj bi se za slovenske učence predavale v slovenskem jeziku. Po nje lastnih principih bi se na tem polju mogli srečati z večino. Kakor morejo Italijani iz okolice pohajati srednje šole, tako naj bi se omogočilo tudi Slovencem. In česa se vam je bati? Saj bi bilo sprejemanje učencev in nameščanje učiteljev v vaših rokah. Ali da negirate vse, da nočete dajati okolici drugega nego borne ljudske šole: to stanje je nevzdržljivo. S tem kaže večina, da smatra okoličane za manje vredne, za inferiorne. Naj torej mestni svet na katerisibodi način poskrbi tudi za okoličane. Za Italijane je tu srednjih, obrtnih in trgovskih šol; za Slovence nič. To je neodpustno, da se z avtohtonim prebivalstvom postopa tako. Vzlic vsemu, ne more misliti, da bi ves način mišljenja te večine odgovarjal popolnoma onemu v nekih listih. No, listi morejo pisati, kakor hočejo, ali če ne bi bilo prav nobene razlike, potem bi morali obupavati nad dobrim smislom in moralo italijanskega prebivalstva. **»Organismo« ne sme biti to, kar je »organo«. Tiskani laži pravim — laž; tiskani infamiji pravim — infamija; tiskani brutturi pravim — bruttura; in kanaliji, ki vse to tiska, pa pravim — kanalija!** (Odobravanje med socijalisti in Slovenci.)

Svet. Angelo Ara je reagiral na izvajanja svet. dr. Wilfana, češ, da tisti italijanski starši, ki pošiljajo svoje otroke v nemške šole, doživljajo navadno veliko razočaranje. Mislijo si, da se otroci dobro nemški nauče, konec pa je ta, da ne znajo niti enega niti drugega jezika. Odkrito je izjavil, da Italijani ne žele, da bi država prevzela občinske srednje šole, že zato ne, ker vlada nastavlja učitelje, ki niti dobro italijanski ne znajo. Kar se tiče očitkov dr. Wilfana glede listov, priznava, da je večina celo hvaležna onim italijanskim listom za dosežene politične uspehe. (Svet. Ferluga: »Je tudi mnogo Italijanov, ki niso hvaležni!) To je javno mnenje! (Svet. Puecher: »Ali to javno mnenje delajo ravno tisti listi!«) Sicer ni oni list, na katerega je mislil dr. Wilfan, glasilo stranke v strogem smislu besede; ali služi jej in na tem mu je hvaelžna. (Dr. Wilfan: **»Non organo del partito, ma il partito è dell' organo!)** Tu je hotel svet. Ara citirati v dokaz, da slovensko glasilo piše še hujše. Dr. Wilfan pa je vskliknil: **»Morda hujše, toda ne tako perfidno!«** Župan pa je nujno prosil govornika, naj ne citira, marveč naj se drži predmeta razprave, saj o listih smo čuli že dovolj!

Poročevalec Kamilo Ara je naglašal, da razsežna šolska poročila povzročajo nerazmerno velike troške za tisk. Priporoča ravnateljem raznih zavodov, naj se drže v tem pogledu v najožjih mejah, da se ne bo dogajalo, da se itak že veliki proračunjeni stroški še prekoračajo.

Nato je župan zaključil sejo in napovedal prihodnjo za danes zvečer.

Dnevne vesti.

Vprašanje orijentskih železnic. Belgrajska »Politika« razpravlja v svojem nedeljskem uvodniku obširno o dosedanjem stanju pogajanj v vprašanju orijentskih železnic. Po informacijah »Politike« je sedaj že definitivno sklenjeno, da preidejo železnice v posest Srbije in sicer prot odškodnini 42 milijonov. Vrh tega se Orijentska družba tudi odpove koncesiji za zgradbo železniške proge Skoplje—Gostivan, ki jo je dobila svoječasno od Turčije. Direktne in transitne postavke med Srbijo in Avstrijo so veljavne še za nadaljnih 10 let. Avstriji se dovoljuje tudi druge važne koncesije, če bo šla tudi ona Srbiji na roko.

»Pijemont«, organ srbskih oficirskih krogov, konstatira, razpravljajoč o sedanjih dogodkih in kritičnem položaju v Albaniji, da je ustanovitev albanske države povzročila le Avstrija, ker ni privoščila Srbiji dohoda do Jadranskega morja in je vrh tega hotela imeti s svojim vplivom v Albaniji nekako kompenzacijo za uspehe Srbije. Popolnoma razumljivo je, da je moralo radi tega nastati tudi vprašanje o ravnotežju v Jadranskem morju med Avstrijo in Italijo, česar posledica je sedanja velika rivaliteta obeh teh držav in pa žalostni položaj Albanije. V očigled tem razmeram se nehote vsiljujejo vsakemu sledeča vprašanja: 1. Ali je mogoče doseči splošno zadovoljivo rešitev albanskega vprašanja? 2. Kake uspehe ima zaznamovati dosedaj mednarodna kontrolna komisija? 3. Kaj se zgodi z Epirom? 4. Ali bo mogel knez Viljem vztrajati v Albaniji; ako ne, kdo bo njegov naslednik? 5. Ali bodo države trosporazuma dovolile odposlanje mednarodne ekspedicije v Albanijo? 6. Ali so narodnosti v Albaniji omejene na njene meje; ali imajo morda namen, izzvati novo balkansko vojno?

Ruski vojaški strokovnjaki na srbskih bojiščih. Rusko vojno ministrstvo je odposlalo v Srbijo stotnika generalnega štaba Verhovskega, da študira organizacijo srbske armade in bojišča zadnjih vojn. Stotnik Verhovski je bil sedaj že tri mesece pri srbskem generalnem štabu, nato pa je odpotoval na bojišča zadnjih vojn. Obiskal je najprej bojišče pri Kumanovem, nato bojišča na Bakarskem Gumnu in potem bitoljsko. Sedaj se nahaja na slavnem bregalniškem bojišču. Ž njim je tudi več drugih ruskih častnikov.

Domače vesti.

Nova trozveza proti Jugoslovanom. Pod tem naslovom se bavi »Südslawische Rundschau« z zvezo med Italijani in Nemci v obrambo — kakor pravijo — »vzajemnih interesov«. Ta novi duh — tako izvaja rečena informacija — se uveljavlja v Dalmaciji, in v Primorju, pa na Kranjskem, Štajerskem in na Koroškem. V Dalmaciji se vnovič ponavljajo poizkusi, da bi rušili zakonito določeni notranji jezik in da bi zopet spravili »v navado« nemški in italijanski jezik v notranjem občevanju uradov. Velik del visokega uradništva se niti ne meni za dolžnosti, ki jih je zapriseglo. V nekem procesu pred poroto v Splitu, je več uradnikov zaslišanih kakor priče, ki naj bi uradovali v srbo-hrvatskem jeziku, izjavilo, da niso dovolj vešči temu jeziku. V Primorju so Nemci in Italijani sklenili trdno politično zvezo in se nazivljejo vzajemno »la nobile gente tedesca« in »die edle italienische Nation«. **Dobiček iz te zveze pa prihaja izključno ponemčevalnim namenom Nemcev v prilog.** V Gorici pospešujejo Italijani na vso moč invazijo nemškega uradništva po načelu, da povsod, kjer naj bi zasedel mesto slovenski aspirant, naj pride — nemški prijatelj! Vladi prihaja ta dobrohotnost Italijanov do Nemcev v prilog. Sedaj je n. pr. postalo aktualno vprašanje imenovanja novega ravnatelja na ravnteljstvu državnih železnic v Trstu. Spričo dejstva, da okrožje tega ravnateljstva obsega po veliki večini slovenski teritorij, bi moralo biti samoobsebi umevno, da bi na rečeno mesto pozvali kakega Jugoslovana. Ali že razvija zveza camora-»Volksrat energično delovanje, da to prepreči. Italijani se že izjavljajo za imenovanje — Nemca in na podlagi tozadevnega članka v »Piccolu« so Nemci že posredovali pri železniškem ministru, ki je znan kot brezobziren germanizator. Računati je torej, da je imenovanje Nemca na rečeno mesto **gotova stvar.** — Kot dobri pomagači Nemcev si seveda tudi Italijani morejo dovoljevati marsikaj. V zgled navaja pisec žalostne razmere na tržaškem okrajnem sodišču v jezikovnem pogledu. Italijani menijo, da s pomočjo Nemcev ohranijo te razmere. Nočejo pa uvideti, da cena, ki jo plačujejo svojim zaveznikom, **pade končno na njihov italijanski in ne na slovenski račun.** Že danes so Italijani, posebno v gospodarskem pogledu, Nemcem objekt za izkoriščevanje, dočim se Jugoslovani v svojem boju jačijo ne le narodno-politično, ampak tudi gospodarsko. Vrednost svoje zveze z Nemci so mogli Italijani preceniti po volitvah v splošni kuriji za deželni zbor. Nemška pomoč ni nič koristila; slovanski kandidatje so dobili 30.666 glasov, oni camore pa le 16.190. Pisec zaključuje: Vlada, Italijani in Nemci so svoje sovraštvo proti upravičenim zahtevam Jugoslovanov povili v plašč brambe državnih interesov pred grozečo slovansko nevarnostjo. Ker Jugoslovan noče biti več tisti potrpežljivi, udani, in za udarce, s katerimi so ga traktirali, takorekoč hvaležni podanik, kakor je bil nekdaj, ker se marveč zaveda svojih državljanskih pravic: zato velja kot sovražnik! Kakor sovražnik Nemcev in Italijanov in zato — in to je najznačilnejše in najhujše — tudi sovražnik — države!!

Na naslov g. Cosulicha, ravnatelja Avstro-Amerikane«! Prejeli smo ta-le dopis v italijanskem jeziku: Računajoč na vašo vljudnost sem si dovolil zaprositi voditelja Vašega urada, naj mi označi kakega uradnika, ki bi mi prevel par besed iz španskega na slovenski, torej v Trstu domači jezik. Prosil sem po telefonu. Ali g. načelnik urada mi je odgovoril z robato maniero slabo vzgojenega človeka, da Tržačani, ki bi znali slovensko ali hrvatsko, ne ekzistirajo!! Radi tega nesrečnega odgovora moram vprašati Vas, **g. Cosulich,** kako je možno, da v deželi, ki je po veliki večini slovanska, ki ima mornarico, pri kateri se govori hrvatski, morete imeti uslužbence, ki se še ponašajo, da ne poznajo jezika lastne dežele? Takov slučaj — zares barbarski — se mi ni pripetil v tridesetih letih, odkar imam posla z avstrijskimi pomorščaki. Kake ljudi imate Vi v svoji službi, ki ne razumejo svoje naloge, spojeno z Vašo družbo in svojim narodom?! Ti ljudje bi bolje storili, če bi služili Italiji in ne Avstriji, ki je po ogromni večini slovanska in ki jej je mornarica istotako po ogromni večini slovanska! In za zapomnite si: da sem zaprošeno uslugo dobil od — Argentinske družbe! Napravite torej, spoštovani g. Cosulich, red in pošljite tiste ljudi kam v Neapelj! S tem ustrežete svoji družbi, trgovini in tudi — **svoji** slovanski domovini!!

Popravljamo. V nedeljski »Edinosti«, v vesti **»Zaslugi priznanje«,** se mora v 26. vrsti glasiti namesto: »Gospa Ponikvarjeva je bila celih 12 let v odboru .....!! — pravilno: »Gospa Ponikvarjeva je bila celih **22 let** v odboru naše ženske podružnice CMD, in če se ne motimo, celih 18 ali 19 let nje predsednica. To je dolga doba, dolga pot, ki jo ne zmore vsak .....«

Vpisovanje učencev na c. kr. državni realki. Vpisovanje se bo vršilo dne 29. junija od 8 do 12 dopoldne v ravnateljevi pisarni, ulica Pasquale Besenghi št. 14. Učenci naj pridejo v spremstvu staršev, ali njih namestnikov, ter naj prineso seboj sledeče listine: a) krstni list (najnižja starost 10 let); b) spričevalo o cepljenju koz; c) pismeno izjavo zdravnika, da učenec nima gramulozne bolezni na očeh); d) zadnje ljudskošolsko spričevalo; e) dva skrbno sestavljena in po očetu ali njegovem namestniku podpisana rodopisa (obrazec se dobiva pri šolskem slugi). — Obenem je vložiti K 8.— na sprejemnih taksah in prispevku za mladinske igre, in pa za črnilo. — Sprejemni izpiti, in sicer pismeni se bodo vršili dne 30. junija, ustmeni pa 1. in 2. julija, od 3 popoldne dalje. Učenci morajo dokazati dovoljno znanje v veronauku, nemškem jeziku in računstvu. V veronauku tisto mero znanja, ki se pridobiva v štirih ljudskošolskih razredih; v nemškem jeziku spretnost v čitanju in pisanju, poznavanje oblikoslovja in nekoliko nekoliko vaje v pisanju po narekovanju, v analiziranju govornega razpola in najvažnejših stavkovih členov; v računstvu primerno vajo in spretnost v štirih temeljnih operacijah s celimi številkami.

Priče se iščejo. V soboto, 13. t. m., nekako pol ure pred 8 zvečer je na rojanski tramvajski progi med Vojašničnim trgom in Belvedersko ulico v tramvajskem vozu pobrala neka gospa denarnici podoben predmet, ki je baje padel iz žepa nekemu Nemcu, ki je bil v vozu s svojo hčerko, in ga izročila v vozu službujočemu tramvajskemu uslužbencu Frideriku Büchlerju (št. 84). Le-ta je pogledal, kaj mu je izročila ona gospa, a najdena stvar ni bila denarnica, listnica, temveč le žepno ogledalce z majhnim glavnikom, kar je videla tudi neka v vozu se nahajajoča gospa, ki je z ozirom na to, da je bilo ogledalce vse vmazano, celo rekla Büchlerju, naj vrže to omazano stvar proč. Büchler tedaj ni storil tako, pač pa je vzel stvar s seboj domov, hoteč jo drugi dan izročiti v uradu kot najdeno stvar. Posetil je tisti večer svojo zaročenko v ul. Pilone št. 2 in jej pokazal, kaj so mu izročili. Ta pa, videč glavnik in še vse skupaj, omazano, mu je rekla, naj vrže stvar skozi okno, češ, ker »prinaša nesrečo«. Büchler je v resnici vrgel ogledalce z glavnikom skozi okno v ulico Cunicoli, ker se mu je stvar zdela popolnoma brez vrednosti. Sedaj se je pa izvedelo, da je oni Nemec izgubil — ali pa mu je bila ukradena — v tramvaju listnico s par sto kronami, in na Büchlerja je padel sum, da je on našel, oziroma da je ona gospa njemu izročila izgubljeno listnico z denarjem. Da bi Büchler ne trpel po nedolžnem, prosimo oni dve gospe — ono, ki je našla in izročila ono najdeno stvar Büchlerju, in drugo, ki je videla, da je bila najdena stvar ogledalce z glavnikom, — da se prijavite ali v našem uredništvu, ali pa na policiji. Prav tako naj se javi tudi oni, ki je morda našel v ul. Cunicoli skozi okno vrženo ogledalce.

Pil, jedel, nič plačal in vse razbil — vsaj kar je dosegel — je predsnočnjim v neki krčmi v ulici del Coroneo 20letni voznik Rudolf Jermann, stanujoč na Vrdelci št. 7. V rečeni gostilni je Rudolf jedel in pil, dokler se mu je zdelo, a ko je prišel k njemu natakar z računom, mu je Rudolf povedal, da nima pri sebi niti vinarja. Ko mu je pa nato natakar — mesto, da bi bil, kakor store drugi, pozval redarja in ga dal aretirati — velel, naj odide iz krčme, je začel Rudolf razsajati in je tako razbil dve lampi, vratno šipo in več kozarcev, napravivši za kakih 50 kron škode. — Seveda je bil potem aretiran.

Velik požar. Stiskalnica olja pri Sv. Andreju zgorela. Predsnočnjim ob polenajstih so zapazili, da gori v stiskalnici olja pri Sv. Andreju. Gorelo je v strojnem oddelku. Pozvani so bili takoj na pomoč gasilci, ki so z vseh postaj prihiteli z vsemi brizgalnicami. Delo gasilcev je bilo zelo težavno. Ob 2 popolnoči se je zrušila streha gorečega poslopja. Ob poliširih je bil požar omejen le na ono edino poslopje, v katerem je nastal in ki je zgorelo do tal. Škoda znaša, kakor se trdi, preko 300.000 kron.

Radi nasilnega splavljenja. Na podlagi zaupnega obvestila, je policijski komisarijat III. (to je na glavni policiji) izvedel, da je 18letna sobarica Marija Dobernik, službujoča v družini gospoda Leopolda Tolentina v hiši št. 6 v ulici delle Poste, še tekom minolih velikonočnih praznikov, ko so bili njeni gospodarji odsotni iz Trsta, nasilnim načinom splavila spočeto dete, in sicer s pomočjo kuharice družine Tolentino, Katarine Križmančič in babice Josipine vdove Cobol, stanujoče v ulici degli Artisti št. 4. — Vsled tega so bile vse tri imenovane ženske včeraj aretirane. — Marija Dobernikova je na policiji priznala svoj zločin, a ostali dve sta tajili.

Pil bi pa vsak hudič, plačal pa nič! Tako si je mislil natakar gostilne v ulici Miramar št. 7, ko je predsnočnjim v isti gostilni 26letni težak Josip Moraro napravil na pijači 4 krone računa, a mu je potem povedal, da nima s čim plačati. Seveda je dal natakar Josipa Moraro aretirati.

»Tripoli« v Trstu. Mazzinijanski otročaji kakor nori. Predvčerajšnjim zjutraj ob 6. uri je priplul — na izletni vožnji iz Benetek — v Trst italijanski parnik »Tripolis« s kakimi 200 izletniki. Tržaški mazzinijanski otročaji, ki so že prej vedeli o prihodu tega parnika v Trst, niso vso noč od sobote na nedeljo niti zatisnili očesa, kakor oni otroci, ki imajo iti — ravno te dni — k birmi. V nedeljo zjutraj ob 5. uri in pol so bili ti otročaji že vsi zbrani na pomolu sv. Karla pod vodstvom znanega Romea Balbija (kateremu pravijo drugače skopljeni tenor sikstinske kapele). Čakali so tam prihoda parnika »Tripoli«. Ostali so pa revčki z dolgim nosom, ker je »Tripoli« priplul v pristanišče z barkovljanske strani in se vsidral ob pomolu IV. v stari prosti luki. Otroci so odšli domov razočarani, ker jim boter »Tripoli« ni dal zaželjenih kolačev. Vrnili so se pa na pomol zvečer ob 8. uri, ko je rečeni parnik odhajal iz Trsta. A tudi to pot so se osmešili. Ko so oni ploskali, je parnik »Tripoli« zavil mimo valoloma na prosto morje, ne da bi se bil kdo na parniku niti zmenil za one tržaške otroke, ki na tak način smešijo ime tako velikega moža, kakor je bil Mazzini.

Lepo navado imajo ljudje, ki so zaposleni pri stavbi nove hiše, ki je last nekega Justa Mosca, ob Reški cesti. Ko je šla v soboto kmalu popoldne mimo te stavbe neka Frančiška Kravos, je priletel vanjo kamen. Kmalu nato pa je prišel po cesti delavec o mestni plinarni, Jože Škerk, a njega so obmetavali z malto. To pa menda zato, ker je po cesti grede čital — »Edinost«. Opozarjamo varnostno oblast, da si nekoliko ogleda ljudi, ki so zaposleni pri oni stavbi, in jih pouči, kako se imajo vesti napram ljudem, ki hodijo po javni cesti.

Umrli so: Prijavljeni dne 14. t. m. na mestnem fizikatu: Perovšek Irma, 9 let, ul. dei Gelsi št. 12; Cozzi Peter Anton, 62 let, ul. Gatteri št. 16; Rukavina Natalija, 7 mesecev, zagata delle Pancogole št. 1; Gerolimić Anton, 59 let, ul. della Sanità št. 14; Piščanc Silvij, 9 mesecev, Sv. Marija Magdalena spodnja št. 49; Žerjal Alojzij, 11 mesecev, ul. del Lloyd št. 3; Abfeiter Barbara, 72 let, ul. E. de Amicis št. 12; Rota Karel, poldrugo leto, ul. del Pozzo št. 4. — Prijavljeni dne 15. t. m. na mestnem fizikatu: Furlani Stelij, 30 mesecev, ul. U. Foscolo št. 31; Zele Amelija, 4 leta in pol, ul. Petronio št. 20; Vovk Oskar, 10 mesecev, Kjadin št. 516; Ribarić Korina, poldrugo leto, ul. dello Sterpetto št. 6; Žerjal Josip, 63 let, Sv. Marija Magdalena spodnja št. 3; Baicas Olga, 7 mesecev, ul. della Pescheria št. 12; Nicadinos Nikolaj, 64 let, ul. della Caserma št. 3; Netti Medea, 10 mesecev, zagata dei Sotteranei št. 5. — V mestni bolnišnici dne 11. t. m.: Keršul Karlina, 42 let; Prelc Josipina, 69 let; Cudič Brunon, 2 leti. — Ve mestni bolnišnici dne 12. t. m.: Špetić Josip, 54 let; Persa Avgust, 36 let.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu

Bratje trobentači!

Danes, točno ob pol 9. uri zvečer trobentaška vaja! Udeležite se je polnoštevilno! — Vaje trobentaškega zbora se bodo vršile odslej redno vsak torek in četrtek od pol 9. ure zvečer naprej v društveni telovadnici, ulica Stadion št. 21, pritličje (hiša Trgovsko-obrtne zadruge)

Društvene vesti.

Telovadno društvo »Sokol« v Barkovljah. Danes pred telovadbo ob 8 seja vaditeljskega zbora. Polnoštevilna udeležba nujno potrebna! — Načelnik.

Vrdelski »Sokol« ima danes, v torek, ob 8.30 zvečer zelo važen pogovor: kroji, izleti. Pridite vsi! — Starosta.

Svetoivansko pevsko društvo priredi v nedeljo 28. junija t. l. v svetoivanskem »Narodnem domu« zanimiv koncert, pri katerem bo sodelovala narodna godba mladine iz Škednja.

»Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov«. Nocojšnja seja odpade in se odloži na drugi dan tega tedna.

Narodna delavska organizacija.

Deželni odbor. Jutri izredna seja.

Shod v Škednju. V soboto je priredila podružnica NDO v Škednju lepo obiskan društveni shod, na katerem je bila razprava o najnovejših socijalnodemokratičnih »nastopih« v Škednju in o taktiki naše organizacije. Predsedoval je shodu predsednik podružnice tovariš Šter, govorila pa sta strokovni tajnik tov. Brandner in tov. Rozman. Shod je lepo uspel.

Shod v Ajdovščini. V nedeljo popoldne se je vršil na vrtu gostilne Slokar v Ajdovščini velik shod delavstva predilnice. Predsedoval mu je tov. Vadnjal, o razmerah predilniškega delavstva pa je obširno govoril strokovni tajnik Brandner iz Trsta. Shod je uspel zelo sijajno in bomo o njem obširneje poročali v nedeljski številki.

Darovi.

— Narodni grešniki, ker niso prejeli cvetlic, darujejo 6 K za magdalensko podružnico CMD.

— Izkaz darov za otroški vrtec v Kolnoji, priobčen v nedeljski »Edinosti«, naj se popravi tako-le: rodoljubka 2 K, ga. Zore Karla 2 K, ga. Marija Jošt 1 K, g. Hvala Jožef 1 K, ga. Frluga Karla 1 K, št. 14 K —.50; Jakob Levec je daroval peč za otroški vrtec.

— Podružnici CMD v Barkovljah je daroval g. dr. Pertot 10 K, ker obžaluje, da ni vihrala o priliki petindvajsetletnice pevskega društva Adrije« na njegovem družinskem dvorcu v Barkovljah slovenska trobojnica. V isti namen je na veseličnem prostoru vesela družba Hrvatov zlicitirala sliko za 4 K 10 stot., a g. Fran Grgič je daroval 1 K. Živeli darovalci! Denar hrani blagajnik podružnice.

PODLISTEK.

Rdeči mlin.

Roman. - Spisal Xavier de Montépin.

Naslednji trenutek je že sedel Lascars na strešniku. Nato se je spravil z nožem na slamnato streho in v par minutah je že vrezal vanjo kaka dva črevlja široko štirioglato luknjo.

Ko je bilo to storjeno in se je že hotel spustiti na tla in pobegniti, mu je naenkrat šinila v glavo imenitna misel.

Takoj se je zopet spustil v ledenico, da izvede svojo namisel. Odprl je svetiljko in si rekel sam pri sebi:

— Ubogi markizi napravim veliko veselje; naj le misli, da se me je osvobodila za vedno.

Lepa čitateljica se spominja, da so bile stene v ledenici obložene s tremi vrstami slamnic.

— Preden preide pet minut, — si je mislil Lascars, — bo tu gorelo, da se ne bo dalo primerjati niti s peklenskim ognjem. Popolnoma je nemogoče, da bi v takem ognjeniku našli potem tudi le sled človeškega trupla. Plamen požre ujetnika s kostmi in dlako vred! Če se potem zopet pokažem bivši baronici Lascarsovi, ki me bo sedaj že v drugič smatrala za mrtvega, bo prisegala na žive in mrtve, da sem neumrjoč, ali pa da kakor drugi feniks vedno zopet vstajam iz pepela! ....

Po tem samogovoru je Roland užgal par snopičev slame in jih razmetal ob slamnicah, pri čemer si je seveda zasigural pot navzgor.

Nato je zopet hitro splezal na ogredje, se splazil skozi luknjo na streho, se spustil na tla in potem pobegnil proti onim vratcem, ki so vodila iz parka vun na polje.

Ogenj, ki ga je zanetil Lascars, je izbruhnil naenkrat z vso silo, in komaj je imel begunec toliko časa, da je dospel do temnega drevoreda, je že udaril iz ledenične strehe visok plamen.

Nikola in Baptist, ki sta stala drug ob drugem naslonjena na vrata, se nista malo prestrašila, ko se je naenkrat razpršila tema, ki ju je obdajala, in se umeknila svitu rdeče, grozljive, z dežjem isker pomešane svetlobe, in mislila sta, da se je zgodilo nekaj nadnaravnega. Nikola se je prekrižal.

— Za božjo voljo! — je vzkliknil, — ledenica gori! ... Jetnik se je najbrž prevračal in je prevrnil svetiljko, ki je potem užgala slamo, in sedaj gori ledenica kakor kres!

— Božja pravičnost! Nesrečnik se speče .... Dajva ulomiva vrata!

Nikola in Baptist sta se z združenimi vsemi svojimi močmi uprla v hrastova vrata, ki pa se niso niti zganila. Zastonj je bil ves njun napor.

— Ne opraviva ničesar! — je rekel Nikola. — Ne prideva niti za las naprej. Brez sekir ne gre: teci v grad in pokliči tovariše.

Baptist si ni dal dvakrat reči in hitro stekel proti kuhinji, odkoder se je v par minutah povrnil z drugimi služabniki, ki so nosili s seboj sekire in železne drogove.

Prišli so pa prepozno. Komaj par korakov so še bili od ledenice, ko je udrla streha, kmalu za njo pa stena za steno. Ogromen plamen je švignil kvišku, potem pa je bilo konec vsega. Tema je zopet legla na park in od ledenice ni ostalo drugega nego kup osmojenih podrtin, iz katerih se je še dvigal gost dim.

Služabniki so vsi prestrašeni obstali kakor okameneli.

— De profundis! — je mrmral Nikola; — ubogi nesrečnež je gotovo mrtev!

Po vseh strahovitih dogodkih, ki so si sledili v tej grozni noči s strašno hitrostjo, ni markiza d' Herouvillova, popolnoma strta na duši in telesu, niti pomislila, da bi se zopet vlegla. Videla je, da bi ne mogla zaspati, in zato je rajši hotela prebedeti ostalo noč do jutra poleg svojih dveh spečih sinov.

Kmalu se je prepričala Pavlina, da se Lascarsu ne posreči beg iz njegove ječe in da se ne bo mogla izogniti boli in sramoti, da bo videla stati si v kratkem nasproti človeka, ki ga je mrzila iz vse svoje duše, in one, ki ga ljubi iz vsega svojega srca .... njega, čigar soproga, ali bolje, čigar žrtev je bila, in onega, čigar srečna in spoštovana soproga je bila, ki pa imata oba enake pravice do nje.

Vesti iz Goriške.

Goriški princ — Wied je po mnenju Mazzinijancev župan Bombič. Kakor znano je albanski knez pobegnil v laško okrilje, isto je storil tudi preteklo nedeljo župan Bombič in je pred Sokoli popihal v Italijo. In vendar bodo še dejali Italijani, da je Bombič sreča Gorice, čeprav še nikdar niso šalobarde in junaki kot albanski »vladar« koristili prebivalstvu. Ali laška logika zmore tudi ta fakt.

»Nuovi appetiti slavi« imenuje »Libertà« staro slovensko zahtevo po deželnem šolskem zalogu. Seveda je naša zahteva krivična in pretirana in tako dalje, kakor se že glase litanije Italijanov. Ali zakaj ni »Libertà« namesto dolgoveznih stavkov napisala raje kratek odgovor na številke dr. Podgornika, zakaj niti ne poskuša ovreči jasnih številk, ki jasno govore, da **plačujemo mi Slovenci večino deželnih davkov.** Številke so pač številke in teh se ni upala lotiti niti »Libertà«, ki ravno nima prenatančne vesti glede resničnosti.

Dirka okoli goriškega Krasa. K dirki še te podrobnosti. Petnajsti je prišel Mestrovich iz Zadra, 16. Salimbeni iz Gorice, 17. Stern iz Krmina (vojak), 18. Devetak iz Vrtojbe, 19. Rijavec iz Solkana, 20. Meixnenr iz Rovinja in 21. kot zadnji Frauenwallner iz Gradišča (vojak). Vsi ti so dobili svetinje, dasiravno niso prišli v določenem času na cilj. Ali vsled skrajno slabega vremena se je priznala vsem svetinja, ki so si jo tudi pošteno zaslužili.

Zmagovalec Gregl je dosegel že te zmage: L. 1908. mojstrstvo Hrvatske in Slavonije, l. 1910. mojstrstvo Ogrske. Za l. 1913. je bil priznan kot **najboljši dirkač Avstrije.** Isto leto je bil prvi pri dirki »Rund um die Gletscher« (okoli ledenikov) na Tirolskem. Proga je bila dolga 351 km. Isto leto je tudi zmagal pri dirki Dunaj—Brno—Dunaj (300 km). Pri dirki Dunaj—Gradec—Dunaj (400 km) je dosegel II. darilo. Letos je bil prvi pri armadni dirki v Ljubljani, kjer je prejel cesarsko darilo. — Letos se udeleži še teh dirk: »Rund um Wien« (okoli Dunaja) (190 km), ki bo 21. t. m., potem dirke Dunaj—Berlin (600 km), ki bo 26. t. m.; 26. julija pa dirke Gradec—Zagreb.

Poroka v Dobravljah. Danes se poroči v Dobravljah gospod Dušan Zudenigo, c. kr. finančni nadpaznik, z gospico Marcelo Černigojevo. Voščimo obilo sreče.

Župni zlet G. S. Ž. v Št. Andrežu. Letošnji župni zlet se bo vršil dne 5. julija v Št. Andrežu. Že petič priredi goriško Sokolstvo svoj skupni nastop. Od nepozabnega izleta v Šempetru pa do letos se je vsak taki nastop obnesel prav dobro in nadejati se je, da bo tudi v Št. Andrežu manifestiralo Sokolstvo veličastno in častno. Najel se je za to prireditev lep prostor, na katerem se uredi prostorni telovadni prostor, čedne tribune, različni paviljoni in drugo za vsestransko zabavo potrebne priprave. Vsak ljubitelj sokolske misli, vsak Goričan, ki se veseli napredka narodovega, vsak, ki je zasledoval delo goriških sokolskih društev, bo 5. julija v Št. Andrežu in nikjer drugod. Trgovci polete le v Št. Andrež, planinci opuste svoje ture na višave ter obujejo lahke nepodkovane čevlje in odkorakajo v Št. Andrež in ravno tako nobeno narodno društvo ne priredi na ta dan veselice, ampak sklene, da se vsi člani, vse članice, korporativno udeleže sokolskega zleta. O tem je vodstvo goriškega Sokolstva popolnoma prepričano in se že v naprej zahvaljuje vsem, prav vsem, ki omogočijo, da župni zlet v moralnem in gmotnem oziru ter v čast vsemu slovenskemu narodu uspe najbolje.

Dekliški zavod v Gorici. Prejeli smo: Slovenski starši z dežele, ki hočejo šolati svoje hčere v Gorici, so pač dostikrat v skrbeh za stanovanje. Dobro jim je pač pomisliti, komu izroče mlado dekle. Temu je sedaj pomagano. Vsled rodoljubnega dela nekaterih mož se je ustanovil lanjsko leto na krasnem posestvu v ulici Ponte Isonzo št. 32 slovenski dekliški zavod, kjer dobivajo naša dekleta drugi dom. Zavod vodijo slovenske šolske sestre, ki skrbe za gojenke, kakor sem se prepričal, v resnici po materinsko. Zato pa so gojenke tu zadovoljne in ne morejo prehvaliti zavoda. Za razvedrilo služi obširen vrt, kjer morejo gojenke pa tudi marsikatero slaščico trgati z obilega sadnega drevja, ki tu raste. Zavod ni ustanovljen iz dobičkarije, marveč iz potrebe. Zato se tu dekletom ne trže od ust, marveč se skrbi, da dobijo za primerno nizko ceno dovolj tečne hrane. Stanovanje je snažno in zdravo. Iz Trsta je sedaj tu precej gojenk in med njimi tudi hčerka gosp. nadzornika Neckermanna. Ker poznam nevarnosti, katerim so mlada dekleta izpostavljena, zato svetujem našim staršem, ki pošiljajo svoje hčere v Gorico v šolo, da jih dajo v gornji zavod, in prepričan sem, da se ne bodo kesali.

Šolska mladina iz Brjij na Vipavskem je napravila 9. t. m. izlet v Trst, kjer si je ogledala dva muzeja, luko in druge znamenitosti — vse v največo zadovoljnost vseh udeležencev. Mimo idočo mladino je povabil v Rojanu v svojo hišo naš tam živeči rojak in trgovec gosp. Josip Mrevlje; on in njegova blaga gospa sta izletnike brezplačno pogostila. Iskrena jima hvala!

V Reški dolini, Bitinjah pod Premom priredi tamošnja Ciril - Metodova podružnica 28. t. m. ob 3 popoldne veliko vrtno veselico na prostoru Antona Grahorja. Ker je čisti dobiček namenjen naši prekoristni družbi sv. Cirila in Metoda, vabi odbor na obilen poset.

Razpis daril v pospeševanje živinoreje in kmetijstva. — Uporabljaje denarno pomoč, ki jo je dovolilo c. kr. ministrstvo za poljedelstvo v pospeševanje naše govedoreje, prašičjereje, čebelarstva in perotninarstva, je sklenil deželni odbor pospeševati tudi letos tekmovanje med kmetovalci, malimi posestniki in koloni in objavlja v ta namen sledeče razpise daril: 1. za dobro vodstvo in oskrbovanje postaj za spuščanje bikov. Za ta darila se morejo potegovati voditelji postaj za spuščanje bikov. Pri podeljevanju daril se bode upoštevalo: a) število bikov plemenjakov; b) oskrbovanje in krmljenje bikov; c) oskrbovanje hleva in pritiklin; č) vodstvo zapiska o spuščanju. II. Zazgradbe, prezidave in uredbe hlevov. Za ta darila se morajo potegovati mali posestniki, ki dokažejo, da so tekom leta zgradili, prezidali ali uredili hlevska poslopja, ki po svojej prostorosti odgovarjajo potrebam dotične kmetije in so tudi v zdravstvenem in gospodarskem oziru povoljna. III. Za zgradbo gnojišč in pravilno ravnanje z gnojem. Pri podeljevanju teh daril se upošteva sistem, po katerem so napravljena gnojišča, ali so ograjena z zidom, cementom ali samo z zemljo ali je preskrbljeno za odtok gnojnice v posebno zgrajeno jamo. Upošteva se tudi to, ali je gnojišče na primernem mestu in kako se hrani in oskrbuje hlevski gnoj i. t. d. IV. Za pravilno ravnanje s krmili in njih hranjenje. Za ta darila se morejo potegovati mali posestniki, ki dokažejo, da so uvedli na svojih posestvih pravilen sistem hranjenja krmil, posebno pa taki, ki dokažejo, da so uvedli na svojih posestvih »ensilažo«. Pri podeljevanju teh daril bodo imeli prednost tekmovalci, ki so izvršili izboljšave po navodilih deželnega odbora. V. Za zboljšanje prašičjereje, oskrbovanje plemenskih postaj, zgradbo in preuredbo prešičjih hlevov in za brezplačno oddajo plemenskih mrjascev. VI. Za pravilno čebelarenje. Za ta darila se morejo potegovati vsi čebelarji, ki dokažejo, da pravilno čebelarijo. Darila se bodo podeljevala v obliki modernega in racijonalnega čebelarskega orodja. VII. Za pospeševanje perotninarstva. Ta razpis ima namen pospeševati pravilno zgradbo kurnikov in izrejo za jajca in meso dobre perutnine. Zadevna navodila se izdajo na posebnih letakih. Razun tega se bodo vršila tudi posebna predavanja o perutninarstvu. Prošnje za podelitev vseh zgoraj označenih daril je predložiti po dotičnih županstvih deželnemu odboru do 15. julija 1914. — Deželni odbor.

Vesti iz Istre.

Pozor volilci na Kopršćini!

Z ozirom na vesti, ki prihajajo s Koprščine, da namreč nekateri nezadovoljneži nameravajo kvariti edinost in slogo med volilci II. volilnega okraja kmetskih občin (koprskega) in mešetarijo z nekaterimi samostojnimi kandidati, pozivljamo naše zavedne narodne volilce, da naj se ne dajo motiti in begati po takih brezvestnih ljudeh, temveč naj na dan volitev, **v petek, 19. t. m.,** oddajo svoje glasove vsi do zadnjega za oficijelna kandidata »Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri«, ki sta

ŠKERBEC MATEJ
župnik - dekan, Krkavce
in
VALENTIČ JOSIP
nadučitelj, Sv. Anton pri Kopru.

IZJAVA.

Podpisani narodni kandidat zahtevam najodločneje, da izvestni »neodvisni volilci« brišejo v svojih lepakih moje ime iz družbe Josipa Andrijašiča, katerega so tudi **Italijani z italijanskimi lepaki** proglasili za svojega kandidata v družbi z glasovitim Bartolichem. Narodna čast pa zahteva od vsakega Slovana, da briše vsa imena, ki so nasprotna kandidatom »Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri«.

Prosim vse, za narodno stvar zavzemajoče se časopise, da takoj priobčijo to mojo izjavo.

Sv. Anton pri Kopru, 15. junija 1914.

Josip Valentič,
kandidat »Politič. društva«.

Oficijelni izid ožjih volitev v peti kuriji. V I. volilnem okraju (piranskem) je bilo oddanih 7052 veljavnih glasov. Laški klerikalni kandidat Spadaro je dobil **3730,** laški liberalec dr. Bennatti pa **3322** glasov. **Izvoljen je Spadaro.** V III. volilnem okraju (pulskem) je bilo oddanih veljavnih glasov 2922; laški liberalec Corenich je dobil 1484 glasov, socijalni demokrat Lirussi pa 1438 glasov, izvoljen je torej laški liberalec.

Iz Roča. V »Edinosti« od dne 5. t. m. obljublja g. Rudolf Čeh iz Roča 1000 K naši šolski družbi, ako mu kdo dokaže, da on dela proti naši narodnosti. Lep je ta denar in dobro bi prišel naši družbi. Zato se oglašam jaz, da navedem nekoliko prestopkov, ki jih je Rudolf Čeh zagrešil proti naši narodni stvari. 1.) Rudolf Čeh je lanjskega leta povodom otvoritve svoje gostilne pri postaji v Roču priredil svečanost, na kateri je na Čehov poziv sodelovala Legina glasba v Roču z vsemi roškimi Italijani. 2.) Čehov svak, ki je profesor v Modeni v Italiji, prireja vsako leto v Roču Legine zabave, in gospod Čeh ne le da se udeležuje teh prireditev, ampak tudi sodeluje na njih. 3.) Ne le deco svoje soproge, ampak tudi svojo — **Gastone, Vanda in Irena** — vzgaja g. R. Čeh v italijanskem duhu, a da se nauče biti »bolji« naši narodni protivniki, jih pošilja v šolo v Italijo. Kako lepa narodna imena so to! 4.) G. R. Čeh prodaja v svoji prodajalni Legine žigice. 5.) G. Čeh se druži samo z voditelji tukajšnje italijanske stranke in žnjimi v dogovoru delaje proti naši narodnosti. A sedaj ni več v Roču tistega Maljavca, ki mu je poprej podtikal zlobno nasprotstvo. Za sedaj teh pet dejstev, toda mastneje si pridržujemo, ako bi hotel g. Čeh zopet reagirati. — G. Rudolf Čeh se čuti žaljen, ker mu je dopisnik iz Roča v »Edinosti« dne 30. maja predbacival, da je pod italijanskim pantofeljnom. Ali res ne razume, ali pa noče razumeti, da je dopisnik za ta pantofelj smatral »Fliko«, ki je kriva, da ga Italijani vporabljajo za svoje orožje?! Čehov oče, mati, bratje in sestre, **so vsi pošteni narodnjaki** in dolžni smo jim hvaležnosti, ker so mnogo pripomogli, da je naša občina narodno napredovala. Rudi pa dela vse, da ustreza »Fliki« in hotel bi razrušiti vse ono, kar so nam njegovi pomagali zgraditi v narodnem pogledu. Hoče biti tu orodje našega narodnega nasprotnika, da bi si vnovič prisvojil to našo občino. Vse to hoče Rudolf opravičevati, češ: jaz sem trgovec in zato ne morem biti naroden! Ali ne ve g. Čeh, da je v tej občini 3250 Hrvatov in samo 100 Italijanov in da g. Miklavčič dobro napreduje s svojo trgovino ravno zato, ker je narodnjak in ker vrši svoje narodne dolžnosti?! A njegova trgovina napreduje slabeje, ker Hrvatje nočejo podpirati svojega človeka v službi Italijanov! Mari sta Crivichich in Cerovaz prišla k njemu radi trgovine? Ali ni bil Crivichich protikandidat Milićev na sedanjih deželnozborskih volitvah?! Nekdaj so peli Italijani pred hišo Čehovo: Cole flike ghe vuol maniera per poterle cocolar. A mi moramo dodati: E le flike, le ha maniera per poter a qualche dano comandar. Ali Čeh ne ve, da da tudi mi vemo, kaj so hoteli Italijani,: da bo Čeh osebno interveniral v »Edinosti« in da popravi dopis iz Roča od dne 30. maja. Pa da ni tudi to dogovorjeno z našim narodnim nasprotnikom?! In to samo zato, da bi mogel čim več škodovati naši narodni stvari! Naj g. Rudolf to pot ne sumniči g. zdravnika, ne učitelja, ne Grzinića, ni Gregorca. In naj ne pozabi tudi, **poslati Družbi onih obljubljenih 1000 K!!**

Deželnozborske volitve. Pula, 14. 6. 1914. Kakor smo vam že brzojavno poročali, je izvoljen v 3. volilnem okraju kamoraš Corenich. Oddanih glasov je bilo 2943. Od teh je dobil kamoraš Corenich 1484 glasov, a soc. demokrat Lirussi 1438 glasov, neveljavnih glasov je bilo 21.

Ni čuda, da je zmagal kamoraš, kajti Italijani so se posluževali vseh sredstev, terorizma, groženj, pretnje itd. Posebno veliko vlogo pa so igrale **italijanske lire,** ker avstrijskih nimajo več na razpolago, odkar je zginil veleznani Galante. S polno paro so delali za Italijane tudi puljski Velenemci, recte, nemški irredentarji; med njimi so se posebno odlikovali c. kr. nameščeni uradniki **(učitelji na nemških zavodih).** Ti poslednji so razpošiljali en masse glasovnice s tiskanim imenom **»Rudolf Corenich, Lehrer«!!** Pritisk je bil torej velikanski, in tolik, da je bilo več kamorašev aretiranih **radi kupovanja glasov.** Od socijalno-demokratične stranke se je sicer tudi delovalo, a krivo, da so podlegli je, ker je zelo veliko število uradnikov in drugih nameščencev vojne mornarice že pri volitvah v nedeljo vrglo legitimacije proč in se potem ni pobrigalo za duplikate, vsled česar danes niso mogli glasovati. Le tem okolščinam se ima kamora zahvaliti, da je nje kandidat prodrl za borih 46 glasov. Zmaga je sicer njihova, toda te klaverne zmage se ne bodo dolgo veselili. Kakor se že danes sliši, **pride drug veter na krmilo.** Rizzi z njegovim izrekom: »voglio vincere e voglio commandare« ki je bil tudi ves teden na »delu«, se **tudi** ne **bo dolgo časa ogreval na svojem mehkem sedežu!**

Kamora pripravlja za danes velikanske manifestacije. Le počasi, gospodje kamoraši, pride kmalu tudi za vas — večer!

Iz Klanca. Osemindvajseti in devetindvajseti dan rožnika sta se določila letos za C. M. slavnost v Klancu. Tudi ta veselica ne bo brez truda in troškov, kajti jako obširna bo. Razven razstave bo tudi paviljon za sladkarije, likerje in cvetlice. — Velecenjene dame! Uljudno ste naprošene, da tudi letos pridno nabirate denarnih prispevkov, predmetov za razstavo ter potrebščin za paviljone. Posebno pa Vas prosimo, pripravite morda kakšno srčkano ročno delo za razstavo. Vsak premet naj nosi lastnikovo ime. Vsi predmeti in prispevki naj se dopošljejo najkasneje do 25. t. m. veseličnemu odseku v Klanec.

Ni dneva brez »Hunyadi János«, tako je dal izraza svojemu prepričanju neki slavni zdravnik in učenjak. Profesor pl. Massalongo v Veroni, ki spada med najodličnejše italijanske zdravnike, pravi o kisli vodi »Hunyadi János« tako-le: »Nobena kisla voda se ne more ponašati z istim svetovnim glasom in istimi terapevtičnimi uspehi kakor **»Hunyadi János«,** ki šteje med najpopularnejša zdravila.

Poslano*)

Podpisani **Matevž Permé,** posestnik v Rožni dolini pri Ljubljani izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih napravil kdorkoli in kjerkoli na moje ime.

Matevž Permé.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu veleva zakon.

PALMA
Peruti pešca

Žganjarna Ivan Perhauc Trst
ulica Stadion 29
se priporoča cenj. občinstvu za obilen obisk. — **Prodaja se žganje vseh vrst.**
Postrežba točna. — Cene zmerne.

Kdor želi svojo sedanjo negotovo in slabo plačano službo zamenjati z boljšo,
kdor išče dobrega in lahkega postranskega zaslužka,
kdor uživa ugled in zaupanje pri svojih prijateljih in znancih,
kdor se ne plaši pred akvizicijskim poslom, če se mu dobro izplača,
ta naj nemudoma sporoči svoj naslov pod „Poštni predal 47“, Ljubljana.

NESTLÉ-JEVA MOKA ZA OTROKE
Poskuse pošlje na zahtevo popolnoma zastonj.
Nestle, Dunaj I, Biberstrasse 14 K.

Prvovrstna
jako vpeljana dunajska prodajalna vina na debelo išče za Š ajersko, Koroško in Kranjsko sposobnega pri krčmarjih, hoteljerjih in vinskih trgovcih dob o vpeljanega
Potovalca ali zastopnika.
Ponudbe z označbo dosedanjega delovanja, spričevali in zahtevo plače je poslati pod „Stalno mesto 7801“ na anončno pisarno M. Duckes Nachf. A. G. Dunaj I/1.

Ura za reklamo
Kdor hoče imeti uro **zastonj** i. s. elegantno uro za gospode ali gospe naj piše takoj na tvrdko
FR. SCHMIDT, PRAGA, KR. VINOGRADI

Dr. PEČNIK
Dr. PETSCHNIGG
TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.
Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in specijalist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11½—1 in 7—7½

Dr KORSANO
Specijalist za sifilistične in kožne bolezni
ima svoj ambulatorij
v Trstu, v ul. S. Lazzaro št. 17, I.
(Palazzo Diana)
Za cerkvijo Sv. Antona novega.
Sprejema od 12. do 1: in od 6 do 7 pop.
ženske od 5 do 6 popoldne.

Pohištvo se nabavi ceneje nego v vsaki drugi zalogi, v prodajalni pohištva **S. BROD, ulica Spuero Nuovo 7, I.** (ob strani poštne palače) - Moderne spalne sobe od Kron 320·— naprej. Po dogovoru plačevanje na obroke.

Specijalist za živčne bolezni
Dr. Alfred Šorko
Ordinira od 2-4 pop.
V. G. Gallina 2. (Piazza Goldoni 9)

Odvetnik Dr. Fran Šolar
v Trstu ulica S. Lazzaro št. 23
išče
koncipijenta s prakso
Nastop 1. septembra 1914

Tapetarski in preprogar. mojster
DRAGOTIN PUC
Trst, Via Molin Grande štev. 38
se priporoča cenj. občinstvu.

Dr. Ivan Rismondo
odvetnik
ni otvoril pisarno v ulici Caserma št. 7/I kakor je bilo pomotoma objavljeno v nedeljo, temveč v ulici
Caserma št. 17, I. nad.

Mnenje g. dr. L. vit. Morpurgo
primarija italijanske prekmorske bolnišnice v Tuniziji

Gosp. J. SERRAVALLO *Trst*

Predpisal sem Vaše ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO (Vino di China Ferruginoso Serravallo), v slučajih malokrvnosti, posebno če se je pridružilo pomanjkanje slasti in dosegel sem vedno dobre vspehe. Radi izvrstnega okusa so ga rade prenašale tudi one nervozne gospe, ki se navadno branijo italijanskih preparatov.

TUNIZIJA, 11. januvarja 1906.

DOKTOR L. vit. MORPURGO.

Miramar Hotel Bellevue Miramar
Na novo urejen, oddaljen 3 minute od gradu Miramar
Kopališče Grljan. = Kopališče Grljan.
Elegantne sobe. Pension. Budjejeviško eksportno pivo. Izborna vina. Cene zmerne. Postrežba točna.
W. Benda, lastnik.

TRGOVCI! PEKI! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske trgovine drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjak naročajte pri domači tvrdki, ki Vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočata se Vam udana **Apollonio & Gianni, Trst.** Via Vasari 10 Telef. Nre. 28

Razne vesti.

Župnik umorjen s svojim lastnim revolverjem. V četrtek se je dogodil v Villi San Bartolomeo di Santo Forte, par kilometrov od mesta Reggio Emilia v Italiji umor, ki je precej razburil prebivalstvo v bližnji in daljnji okoilci. Umorjen je bil namreč župnik don Josip Benassi. Ko se je namreč župnik s svojim kapelanom vračal domov od nekega opravka izven vasi, so ga zunaj na polju ustavili trije kmetje, trije bratje, Baptist, Josip in Atilij Morrali, češ, da bi radi govorili žnjim v neki stvari. Župnik je rekel kaplanu, naj gre naprej in ga počaka v župnišču, on sam pa se je ustavil pri onih treh kmetih. Kaj se je zgodilo potem, se ne ve natančno; zdi se pa, da so oni trije kmetje zahtevali od župnika, da bi jim iznova dal v najem neko posestvo, česar pa župnik menda ni hotel storiti, ker se mu je stvar zdela prepoceni, kakor so zahtevali oni trije. Kmetje so se vedno bolj razburjali in nazadnje so vrgli župnika na tla in ga začeli pretepati. Župnik je, ležeč na tleh, potegnil iz žepa revolver in najprej ustreliil v zrak, da bi ostrašil napadalce. Ker pa to le ni izdalo, je enkrat ustrelil tudi nanje. Tedaj pa so ponovno skočili nadenj, mu iztrgali revolver iz rok in izstrelili nanj tri strele. Zadnji strel mu je šel skozi glavo in župnik je obležal mrtev na licu mesta. Kapelan je gledal oddaleč napad in se ni upal priti bliže. Napadalci so bili kmalu nato aretirani. Župnik don Benassi je bil dober človek, a gledali so ga pa le nekoliko postrani, ker je bil precej hud agitator za katoliške ideje.

Strahovite nevihte na Francoskem. Po raznih krajih Francoske razsajajo že par dni strahovite nevihte. V okolici Havra je padala v petek strahovita toča. V mnogih vaseh je ležala toča 75 cm visoko. Vrh tega se je utrgal oblak, tako da je cela vrsta mest popolnoma preplavljenih. Temperatura je nenadoma padla. Škoda povsod velikanska. Iz vseh delov Francoske prihajajo sedaj poročila, da je nastopilo nenavadno hladno vreme in je že par oseb zmrznilo.

Samoobsodba roparja. V Lipskem je napadel neki Hein, ki je baje Dunajčan, svojo gospodinjo. Ustrelil je na njo s samokresom, toda zadel je ni. Po strelu so prileteli sosedje, Hein se je ustrašil in se je ustrelil, predno so mu mogli iztrgati orožje iz rok. Takoj nato je prinesel pismonoša, ki raznaša denar, za Heina poštno nakaznico za 5 mark. Preiskava je dognala, da je poslal Hein sam na svoj naslov denar, da bi izvabil pismonošo z denarjem v svoje stanovanje, kjer bi ga bil oropal.

Nesreča na letalni postaji. Na letalni postaji v Graudenzu je eskplodiral velik sod bencina. Štiri osebe so mrtve, več pa je težko poškodovanih. Kako je nastala eksplozija še ni znano.

Porotno sodišče.

Razprava proti Slovencu Benediktu Pečarju.

Včeraj ob 9. predpoldne je pričela na tukajšnjem deželnem sodišču razprava proti Benediktu Pečarju od Ivana in Ane roj. Vodopivec, rojenemu v Gabrovici pri Kopru dne 13. marca l. 1894., a pristojnemu v Dolino, ki je po poklicu mizar ter je vešč čitanju in pisanju in ni bil še nikdar kaznovan, in ki je bil obtožen **»da je dne 1. majnika 1914. l. ne z nakano usmrtil Pavla Morterra, pa vendar z drugim sovražnim namenom udaril istega opetovano z nožem, vsled česar je rečeni Pavel Morterra zadobil poškodbe združene s položenjem(?) zdravja in z nezmožnostjo opravljati svoj poklic za najmanj 20 dni ter povzročene s takim orodjem in tako, da je z le-tem navadno smrtna nevarnost združena*) — torej hudodelstva težke telesne poškodbe po §§ 152, 155 a) kaz. zak., kaznivega v smislu § 155. kaz. zak.** (Torej zločin težke telesne poškodbe z dvojno kvalifikacijo).

Do tu dispozitivni del obtožnice. V razlogih pa navaja obtožnica le sledeče:

»Obdolženec Benedikt Pečar priznava popolnoma, da je 1. maja t. l. z nožem ranil na glavnem trgu v Trstu neznanca med tem časom, ko so se demonstrantje slovenske in italijanske narodnosti prepirali, in sicer, ker ga je zgrabila grozna razburjenost vsled silovitosti, s katero so nasprotniki navalili na Slovence. Priče pa izključujejo, da bi bil Pečar postopal v stanju silobrana.

»Vsled ravnanja obdolženca je Pavel Morterra zadobil na telesu razne poškodbe, katere imajo v zdravniškem oziru znake, navedene v dispozitivnem delu predležeče obtožnice.«

Razpravi je predsedoval deželnosodni svetnik Lazzarich, a votantje so bili deželnosodna svetnika Sbisá in baron Farfoglia ter sodnik dr. Rocco. Državno pravdništvo je zastopal dr. Benčić, oškodovanega Pavla Morterra — ki pa ni bil niti pozvan na razpravo kakor priča — je, kakor civilno stranko, zastopal dr. Robba, a obtženca je branil dr. Žerjav.

Ko je prečital obtožnico, je predsednik pozval obtoženca, naj stopi naprej in ga vprašal, če se priznava kriv.

Obtoženec — ki je lep, krepak mladenič lepe postave, temnoplavih las in čedno oblečen -- je na to vprašanje odgovoril:

— Da, res sem onega zabodel z nožem, a ne vem, ali enkrat, ali dvakrat.

— Povejte, kako je bilo.

— To je bilo tako: Šel sem s sprevodom slovenskih delavcev, ki so z običajnim obhodom po mestu praznovali 1. majnik. Že zjutraj, ko sem šel od doma proti »Narodnemu Domu«, sem bil napaden pri »Volti di Chiozza«. Napadli so me Lahi in me tudi udarili s palicami. Ko sem pa jaz na ta njihov napad hotel reagirati, so se moji napadalci razpršili. Šel sem potem v »Narodni Dom« na shod in potem od tam z izprevodom po mestu. Bil sem v zadnjih vrstah izprevoda in do izhoda ulice Malcanton na Corso, ali takozvani »Capo di piazza«, to je par korakov pred prehodom na Veliki trg, nisem opazil ničesar. Tam je pa začelo letati na Slovence od vseh strani kamenje. V tem hipu sem pa videl, da je neki Lah — kakor sem pozneje izvedel, je bil to Morterra — udaril trikrat s palico nekega Slovenca, mojega znanca, kateremu pa ne vem imena. Skočil sem iz izprevoda, da bi branil in rešil onega znanca, a preden sem prišel do njega, so mi drugi trije Lahi zastavili pot, me obkolili in me začeli biti s palicami. Branil sem se jim najprej z golimi rokami, ko sem pa videl, da se jim tako ne ubranim, sem potegnil nož iz žepa .....

Preds.: »Pa je bil nož zaprt, ali odprt?

Obtož.: »Dokler je bil v žepu je bil zaprt, a ko sem ga potegnil iz žepa, sem ga odprl.

Preds.: »Povejte dalje.«

Obtož.: »Nato so oni Lahi izginili in jaz sem skočil na pomoč mojemu znancu, katerega je Morterra mlatil s palico. Ko sem pa prišel k Morterri, je ta obrnil palico proti meni in me tudi dvakrat udaril ž njo. Jaz pa, ki sem imel še od prej v roki odprt nož sem zamahnil, da se mu ubranim, dvakrat z nožem proti Morterri in nato sem ostal tam še par trenotkov in potem pobegnil in se zopet pridružil izprevodu. Šele kakih 10 minut pozneje me je neki Lah pokazal nekemu redarju, češ, da sem jaz nekoga ranil z nožem. Jaz sem pa to tudi takoj pošteno priznal in redar mu je aretiral.

Preds.: »Pa kolikokrat ste zabodel Morterro z nožem?«

Obtož.: »Ne vem, če enkrat, ali dvakrat.

Preds.: »Priče trdijo, da ste zabodel Morterro z nožem, ko je bil že Morterra aretiran, ko je že redar držal Morterro za roko.

Obtož.: »To ni res. Tedaj ni bilo še nobenega redarja zraven.

Zastopnik civilne stranke, dr. Robba: »Koliko Slovencev je bilo tam v onem trenutku?«

Obtož.: »Dva sama: jaz in oni moj znanec!«

Branitelj dr. Žerjav: »Koliko pa Lahov?«

Obtož.: »Ne vem, koliko je bilo Lahov, a onih, ki so nas napadli, je bilo pet.

Nato je dal predsednik pozvati pričo **Hugona Gazzari.**

Priča je povedal sledeče:

»V onem hipu, ko se je odigraval dogodek med obtožencem in Pavlom Morterro, sem stal sam na vogalu ulice Malcanton in Capo di piazza ter sem gledal izprevod Slovencev, ki je šel tam mimo.

Preds.: »Koliko ljudi je bilo?«

Priča: »V izprevodu je bilo kakih 200, 300 do 400 oseb«(!!).

Preds.: »Povejte dalje.«

Priča: Ko je bilo že ¾ izprevoda mimo one točke, kjer sem stal jaz, sem videl obtoženca, ko je z odprtim nožem v roki stopil iz izprevoda Slovencev in šel proti gruči **»cittadinov«**, ki jih je bilo skupaj kakih 15 ali 20 in ki so vpili: »Evviva Trieste italiana!«, dočim so Slovenci iz izprevoda vpili: »Živio slovenski Trst« in lučali kamenje proti **»cittadinom«**. Videl sem sicer več njih, ki so iz izprevoda skočili proti »cittadinom«, a se ni zgodilo nič hudega, ker so se vsi vračali nazaj v izprevod. Obtoženec Pečar je pa prišel iz izprevoda in je že tedaj imel odprt nož v roki. Ko je redar-jezdec, ki je skočil s konja, da aretira Morterro, držal tega poslednjega že za roko, je obtoženec sunil Morterro z nožem najprej v prsi, a ko se je Morterra nato obrnil, ga je obtoženec sunil še enkrat v hrbet.

Preds.: Kako se je pa mogel Morterra obrniti, če ga je že redar držal za roko?«

Priča: »Morterra se je skušal iztrgati iz redarjevih rok in pri tem se je obrnil«.

Preds.: »Povejte dalje.«

Priča: »Ker je nato obtoženec pobegnil v izprevod Slovencev, sem šel za njim. Sledil sem mu celo v vrste izprevoda in tam me je neki Slovenec celo dregnil v hrbet. Ko sem pa naletel na redarja, sem mu pokazal obtoženca in mu rekel: »Aretirajte tega človeka, ker je nekoga ranil z nožem!«

Preds.: »Ste li videl, da bi bil Morterra udaril Pečarja s palico, preden ga je Pečar ranil z nožem?«

Priča: »To je izključeno! Pečarju ni nihče niti grozil, nikar pa ga udaril. Pečar je držal odprt nož v roki, že ko je izstopil iz sprevoda, in prvo osebo, na katero je naletel, je zabodel z nožem. Slučajno je bil ta oseba Morterra. Morterra ni storil sploh ničesar.

Branitelj dr. Žerjav: »Kako more priča pojasniti, da je prej rekel, da ni videl, zakaj je bil Morterra aretiran, dočim sedaj trdi, da ni Morterra storil ničesar?

Tu je priči priskočil na pomoč zastopnik civilne stranke dr. Robba, rekši, da priča meni, da ni Morterra storil ničesar v onem hipu, ko ga je Pečar zabodel.

Predsednik je dal nato pozvati pričo Josipa Puntina, redarja, ki je aretiral Morterro. Priča, ki je redar-jezdec, je povedal sledeče:

»Sledil sem izprevodu Slovencev od »Narodnega Doma« dalje. Do vogala ulice Malcanton in Capo di piazza se ni zgodilo nič posebnega. Vsaj jaz nisem nič videl, ker sem bil zadej, na koncu izprevoda. Na rečenem vogalu je pa začelo na Slovence leteti kamenje. Tam je stala gruča Lahov, ki so vpili: »Evviva Trieste italiana!« dočim so Slovenci odgovarjali z vzklikom »Živio slovenski Trst!« Videl je nato, ka-ko je Morterra s palico mlatil po obtožencu. Šel je torej bližje in tam je stopil s konja. Pri tem je pa padel, a se takoj zopet dvignil in aretiral Mortero. Šele potem ga je nekdo okoli stoječih opozoril na to, da je Morterra ranjen. Zato je takoj odvedel Morterro na zdravniško pomožno postajo »Igea«.

Predsednik je nato predočil priči Josipu Puntinu, da priča Gazzari trdi, da je Pečar ranil Morterro, ko je on, priča Puntin, že držal Morterro za roko. Priča Puntin je pa odločno zanikal, da bi to bilo res.

Preds.: »Pa ste res videl, da je Morterra udaril Pečarja s palico?«

Priča: »Da, to morem potrditi pod prisego, da je Morterra dvakrat udaril s palicoPečarja in da sem ga le zato aretiral.

Preds.: »Pa ste li videl, ko je Pečar ranil Morterro?«

Priča: »Ne. Morda ga je ranil v onem hipu, ko sem jaz, skočivši s konja, padel. Ko sem jaz prišel k Morterri, je bil Pečar pobegnil.

Preds.: »Pomislite malo, če se morda ne motite, ker je morda Mortera udaril s palico koga drugega, ne pa ravno obtoženca«.

Priča: »Ne, ne motim se! Ravno Pečarja sme videl, da ga je Morterra udaril s palico!«

Nato je predsednik prečital izjavo, ki jo je podal obtoženec preiskovalnemu sodniku in ravno tako izjavo, ki jo je podal preiskovalnemu sodniku priča Puntin. A ne v eni, ne v drugi teh izjav ni omenjeno, da bi bil Morterra udaril s palico Pečarja. Ravno tako ne izhaja ta trditev iz policijskega zapisnika s Pečarjem in s pričo Puntinom. Ko je pa nato predsednik predočil to protislovje, oziroma to novost priči Puntinu in obtožencu, sta oba rekla, da sta tudi preiskovalnemu sodniku istotako izpovedala, kakor na razpravi.

Pričo Puntina so na vse načine preizkušali, če se morda ne moti, če morda to ali ono, a priča je vstrajal pri svoji trditvi, da je na svoje lastne oči videl, ko je Morterra udaril Pečarja s palico, in sicer dvakrat.

Zastopnik civilne stranke, dr. Robba, je nato vprašal pričo Puntina:

— Čujte! Ali niste vi v preiskavi radi neke afere?

— Da, res je, da imam neki proces!

— A kdo vas zastopa v tem procesu?

To vprašanje je imelo naravnost značaj insinuacije, a obtoženec ni hotel na to vprašanje odgovoriti in vsled tega je postalo stavljeno vprašanje še pomembneje.

Nato je pa zastopnik državnega pravdništva dr. Benčić predlagal, da se razprava odgodi v svrho, da se zasliši tudi oškodovanec Morterra, če je res udaril s palico obtoženca.

Branitelj dr. Žerjav se je temu protivil, češ, da bi ne bil Morterra niti pod prisego dolžan povedati, da je res udaril obtoženca s palico, ker je v tem slučaju zagrešil kaznivo dejanje, katerega ni niti kot priča dolžan povedati.

Zastopnik civilne stranke, dr. Robba, se je pa pridružil predlogu državnega pravdnika in rekel, da zahteva, da se Morterra zasliši že kot oškodovanca, da more določiti svoje privatne zahteve.

Sodišče je pa ta predlog sprejelo in -- ne odgodilo, ampak prekinilo razpravo do 19. t. m. ob 5 in pol popoldne.

Po razglasu tega sklepa je pa branitelj dr. Žerjav še prosil sodišče, naj se konstatira, **da je priča Puntin italijanske narodnosti, ker je doma iz Červinjana, in da mu je zastopnik v omenjenem procesu italijanski kazenski branitelj dr. Rossi.**

***

POZIV!

Najbolj prizadeti izmed žrtev letošnjega 1. majnika, **g. Benedikt Pečar,** se je na včerajšnji glavni razpravi, ki se je vršila proti njemu radi zločina teške telesne poškodbe, zagovarjal s tem, **da je poškodovanec Pavel Morterra v družbi štirih drugih Italijanov, ko je slovenski izprevod že bil šel mimo, napadel Pečarja in še nekega drugega Slovenca. To je bilo na izhodu iz ulice Malcanton na Veliki trg. Pečar trdi, da dotičnega Slovenca pozna na videz z raznih shodov, imena mu pa ne ve. Star je 20 do 30 let. Morterra je udaril tega neznanega tovariša, nato pa še Pečarja s palico po glavi.**

Dolžnost dotičnika je, da se oglasi v pomoč Pečarju, ki se je zanj potegnil kot rojak in človek. Z narodnega in človeškega stališča se torej spodobi, da mu dotičnik uslugo vrne, to pa tembolj, ker mu ne preti nobena nevarnost, vsaj proti njemu ni nobenega suma in vsi udeleženci glede njega potrjujejo, da je bil napadenec in ne napadalec.

Ker je razprava proti Pečarju prekinjena le do petka, 19. t. m. popoldne, je častna dolžnost dotičnika, da se nemudoma zglasi v pisarni Pečarjevega branitelja, dr. Josipa Mandiča.

Trgovina in gospodarstvo.

BORZNO POROČILO.

dne 15. junija 1914.

Efektna borza.

Dunaj, 1.25 pop. Avstrijska renta papir 81.15 avstrijska srebrna renta 81.15, avstrijska kronska renta 81.55 ogrska kronska renta 79.85, kreditke 6 0.25, Anglobanka 327.50, Union 571.50, Länderbank 481.50, Bankverein 506.— drž. žel. 682.50. Lombardi 85.75, alpinke 781.50, turške srečke —.—, Napoleoni 19.21, marke papir 117.87 London kratko 24.18, Pariz 95.—. Mirno.

Dunaj, 3.10 pop. Avstr. renta papir 81.—, kreditke 600.75, Lloyd 566.25, drž. žel. 683.25, Lombardi 85.75, alpinke 782.50, turške srečke 213.50. cheques Pariz 96.03. Mirno.

Trst, (urad.) Francija 95.90 - 96.25, Nemčija 117.15 - 118.15, It. 95.50 - 95.80, London 24.15 - 24.23, 20 frankov 19.18 - 19.23, 20 mark 23.48 - 23.54, sovereign 24.08 - 24.14, nemški papir 117.75 - 118.20, italijanski papir 95.50 - 96.—, avstr. zlata renta 100.40 100.30, avstrijska kronska renta 81.40 - 81.80, ogrska zlata renta 96.40 - 96.80, ogrska kronska renta 79.80 80.80, turške srečke 207 - 210.— diskont za menice do 3 mesecev 3½ - 4¼%, nad 3 mesece 4¼ - 4½%.

Blagovna borza.

Budimpešta, 13. junija Pšenica za april —.—, maj —.—, okt. 13.06, rž za april —.—, okt. 9.86; okt. 9.51; oves za april —.—, oktober 7.87 koruza za maj —.—, juli 7.60 Ponudbe pšenice srednje, povpraševanje omejeno. Tendenca mirna. — Prodaje nekaj tisoč q.

Trst, 9. junija Kava. Santos good average za maj —.—, —.—, za juli 57.50 58.25. september 59.50 - 59.25, december 59.25 - 59.75, marec 60. - 60.50. Tendenca mirna. Good Rio za juli 53.50 - —.—, juli —.—, —.—, september —.—, —.—, december —.—, —.—, maj 58.—, —.—.

Sladkor. Centrifug. takoj 27½ - 28.— juni avgust 27½ - 28¼, novem.-marec - 28¼, - 29¼, melis takoj 29½ - 29⅝, juni-avgust 29⅜, 29.½, nov.-mar. 29.75 - 29⅞, concasse takoj 29¾ - 29⅝, kocke 30⅜ - 31¼ kristal takoj 28¼, 28½ juni - avgust 28¼, okt.-dec. 25⅛ - Brez veselja.

:: MALI OGLASI ::

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

25 let obstoječa trgovina jestvin se proda v bližnji okolici. Dobre ugodnosti. Naslov pove Ins. odd. Edinosti pod št. 634. 634

Mala viła v Gorici novo sezidana, v koji ni še nihče stanoval, v lepi mirni legi, oddaljena 10 minut od Travnika, se proda takoj tudi proti malemu naprej pačilu, zelo pripravna za kakega vpokojenca. Poizve se pri Iv. Millonig, Gorica, Rdeča hiša št. 4. 638

Odda se takoj soba in sobica meblirane s hrano. Ulica Boschetto št. 40, vr. 2. 900

Gospodarsko društvo na Proseku bo prodajalo od ponedeljka naprej stari materijal in les 651

Lepa zračna, meblirana soba se odda s 1. julijem samo boljšemu gospodu. Ulica Romagna št. 12, vr. 3. 661

Odda se takoj postelja v ulici Piccolomini št. 8, vr. 18. Slovenska družina. 640

Iščem mizarskega dela ca. Fran Dolenc, mizar na Opčinah. 669

Planin nov se proda. Pojasnila v tobakarni na Opčinah (nasproti gostilne pri Mačelu. (668

Iščem mizarskega učenca. Ulica Belvedere 10, Štolfa. 648

„Jama Dimnice v Slivji". Obiskovalcem se priporoča s skrbno postrežbo, prenočišči in senčnatem vrtom ter z dobrim jedili gostilna Bubnič v Slivji. Lepa pokrajina, primerna za vsake izlete. Postrežba točna. 628

Broj 479.

Oglas jeftimbe.

Za oddati boljemu nudiocu

gradnju školske zgrade u Žminju

otvora se ovime natječaj jeftimbe prema projektu i troškovniku arhitekta Marčelja za iznos od K 52.539·36 niže.

Pismene ponude uz vadij od 10% primaju se do 10. Julija 1914 a 12 o podne dan otvorenja ponuda.

Radnjo može Glavarstvo oddati poduzetniku svog povjerenja, ako i ponuda nebi bila najniža.

Radnja se ima odma započeti, i ima biti gotova u jednu godinu dana.

Troškovnik i nacrte može se u to vrijeme vidjeti na opć. Uredu u Žminju.

Opć. Glavar **Pučić,** v. r.

Interesantno za voznike in tudi za privatnike!

Zaloga sena in (češkega) ovsa

TRST, Via Giuseppe Parini štv. 14.

Točna postrežba. - Cene zmerne.

Prodaja na drobno in debelo.

Sir polnomasten, uležano blago, čajno maslo I vrste in sveže fino pasteliziranoo mleko ima najceneje za oddati mlekarna Ivan Vramar, Črnivrh nad Idrijo. 566

Prenočišče - gostilna - buffet Hinko Kosič Trst ul. Carradori 15. Vedno na razpolago gorke in mrzle jedi, kakor tudi pristno domače svetokrižko vino, teran, in druge vrste vina, kakor tudi Dreherjevo pivo. Za obilen obisk se priporoča H. Kosič. 2333

Dve postelji vzmeti, nove žimnice K 86.— Popolna spalna soba z žimninami K 290.— V. Fonderia 12, I 2318

Nobena kapljica
ne koristi tako želodcu,
kot pristni želodčni likér

Blizu in daleč
Vse ga pozná,
Kdor ga imá!
Ima zdravje domá!

Zahtevajte pristni „FLORIAN".
Zavračajte ponaredbe!
Edini dobavnik in založnik za Primorsko in Dalmacijo
VEKOSLAV PLESNIČAR
TRST - ul. Donizzetti št. 3 - TRST

Prodajalnica ur in dragocenosti
G. BUCHER
(ex drug Drag. Vekjeta)
Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) Corso št. 35.
Bogati izber zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure.

Avtomobil - Universal
FORD 16-20 HP
Novi modeli 1913
Pomnoženo proizvajanje. Znižanje cen.
4—5 sedežev K 4800; 2 sedeža K 4300 Landale s 6 sedežev 6300. - Popolna oprava Capote s stranskimi zavesami, steklo, pet tvetlik, generator za acet lenski plin, rog, kilometerski števnik, hit omer. Cene veljajo za voze prosto voznine in colnine v Trstu.
ANTON SKERL
sodnijski izvedenec
Trst, Piazza Carlo Goldoni. Telefon 1734.
Garage: Via dei Bacchi 18. Telefon 2247.

MICHELE ZEPPAR Trst, ulica San Giovanni 6 in 2
TELEFON štev. 11-65
Podružnica v Zadru.

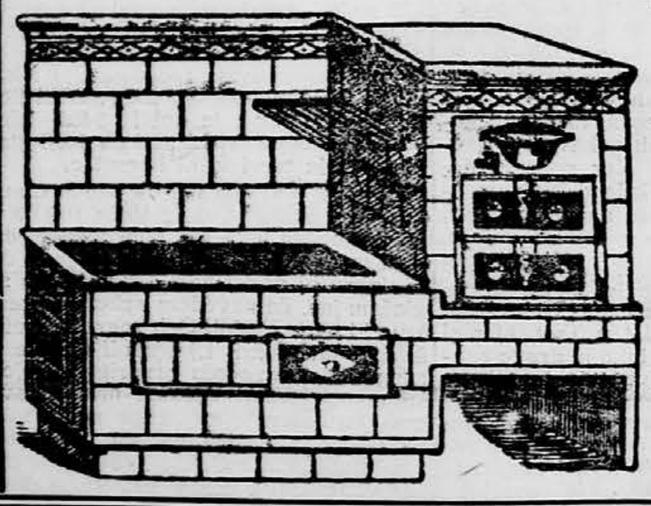

Zaloga majoličnih peči in štedilnikov (Sparherd lastnega izdelka.
Edino zastop. tovarne majoličnih peči: Carl Mayer's Söhne, Blanske
Izbera plošč za stene kakor tudi za štedilnike,
majolike, peči izdelane za trajen ogenj, aparatijo tudi na plin

Durjava & Co. Trst Piazza Ponterosso 2
Specijaliteta: ANGLEŠKI KOSTUMI IN PLAŠČI
po meri. Elegantno delo. — Cene zmerne. — Najfinejše reference tu- in v inozemstvu. — VELIKA IZBERA SUKNA IN NOVOSTI ZA DAME IN GOSPODE.